

Koledar za januarij 1918.

Mesečni namen apostolstva molitve, določen od sv. očeta:

Vечно zveličanje umirajočih.

Dnevi	Godovi	Posebni namen apostol. molitve; zraven vse važne, nujne zadeve.	Češčenje presv. Rešnj. o. e. esa	
			ljubl. škol.	lavanj. škol.
1 Torek	Novo leto	Mir in božji blagoslov za celo leto.	Ljublj. Trnovo	Stari trg
2 Sreda	Ime Jezusovo	Češčenje presv. Imena Jezusovega	Dobrava p. Kr.	Sv. Martin
3 Četrtek	Genovefa	Bogoljub in njegovi sodrukniki	Babno polje	
4 Petek	Simon	Katoliški tisk	Plan. p. Cirk.	Slov. gradec
5 Sobota	Telesfor	Vdanost v božjo voljo	Javorje-Litija	
6 Nedelja	Sv. Trije Kralji	Katoliška cerkev na Vzhodu	Sv. 3 Kralji	Bolnica Slov. gradec
7 Poned.	Lucijan	Katoliške organizacije	Stari log	
8 Torek	severin	Stanovitnost izpreobrnj. pijancev	Mozelj	Razborje
9 Sreda	Bazilisa	Mir v družinah	1/2 Mek. Repn.	
10 Četrtek	Pavel pušč.	Zatajevanje samega sebe	Begunje p. R.	Sv. Ilj
11 Petek	Higin	Bolni in ranjeni vojaki	Olševak	
12 Sobota	Ernst	Sirote in vdove vsled vojske	Morobilc	
13 Nedelja	Bogomir	Posvečevanje nedelj in praznikov	Trnje	Sv. Vid
14 Poned.	Hilarij	Veselite v službi božji	Unec	Pameče
15 Torek	Maver	Duhovni redovi in njih naraščaj	Podzemelj	Dolič
16 Sreda	Honvanrat	Pogosto sv. obhaja	Sora	Sv. Peter
17 Četrtek	Anton	Blagoslov pri živini	Železniki	Podgorje
18 Petek	Sv. Petra stol.	Naš cesar in rimsko vprašanje	Lj. Sv. Peter	Sele
19 Sobota	Kanut kr.	Katoliški vladarji in svetne oblasti	Spitalič	Celje, župna cerkev
20 Nedelja	Fab. in Seb.	Vojaki, orožniki in stražniki	Kočevo	
21 Poned.	Neža	Dekleta v nevarnosti	Sele p. Kamn.	Sv. Jožef pri Celju
22 Torek	Vincencij	Odvratev kužnih bolezni	Goviče	
23 Sreda	Z. M. D. M.	Ženini in neveste — srečni zakoni	Poljanica	Mar. c. v Celju
24 Četrtek	Timotej	Naši škofje in vsi duhovni pastirji	Brezovica	
25 Petek	Izpr. sv. Pavla	Zagrizeni sovražniki sv. Cerkve	Vrhnika	Kapucini v Celju
26 Sobota	Polikarp	Prava potrpežljivost	Mavčiče	
27 Nedelja	Janez Zl.	Oznanjevalci božje besede	Stara Oselica	Bolnica v Celju
28 Poned.	Pavla vd.	Duh molitve	Goče	
29 Torek	Franc. Sal.	Salezijanci in njih sodrukniki	Rakovnik	Šol. sestre, C.
30 Sreda	Jancz milodr.	Naši dobrotniki — cerkev sv. Jožefa	Peče	
31 Četrtek	Peter Nol.	Naši ujetniki — Vsi v jan. umrli.	Senožeče	

Odpustki

za mesec januar 1918.

1. Torek. Novo leto. Popolni odpustek: a) udom bratovščine preč. Srca Marijinega; b) udom bratovščine krščanskih družin; c) tretjerednikom v redovni cerkvi, kjer pa te ni, pa v farni. — Tretjerednikom vesoljna odveza.

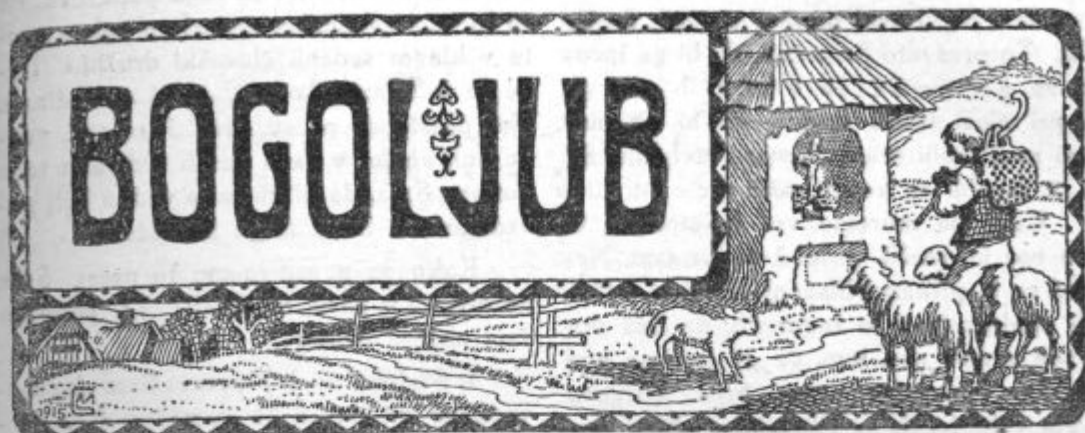
2. Sreda. Ime Jezusovo. Kjer se v Avstriji danes obhaja zunanja slovesnost tega praznika, dobe danes ali v osmini popolni odpustek vsi verniki, ki prejmejo svete zakramente, so pri sv. maši in molijo po namenu sv. očeta.

3. Četrtek, prvi v mesecu. Popolni odpustek udom bratovščine presv. Rešnjega Telesa v bratovski cerkvi; če te brez velike težave ne morejo obiskati, pa v farni cerkvi.

4. Petek, prvi v mesecu. Popolni odpustek: a) vsem vernikom, ki prejmejo svete zakramente, premišljujejo dobrotljivost presv. Srca in molijo po namenu sv. očeta; b) udom bratovščine presv. Srca Jezusovega; c) udom bratovščine presv. Rešnjega Telesa kakor včera.

5. Sobota, prva v mesecu. Popolni odpustek vsem, ki prejmejo sv. zakramente, opravijo kake pobožne vaje na čast brezmadežni Materi božji, da nekoliko zadoste za razžaljenja, storjena Materi božji, in molijo po namenu sv. očeta.

6. Nedelja, prva v mesecu. Sv. Trije kralji. Popolni odpustek: a) udom bratovščine naše ljube Gospe presv. Srca v bratovski cerkvi; b) onim, ki nosijo višnjevi škapulir dvakrat; c) udom bratovščine sv. Družine; d) udom bratovščine sv.-rožnega venca v bratovski cerkvi; če te ne morejo obiskati, jim more mesto tega spovednik naložiti

Moderna pobožna vaja:

Slovesna posvetitev krščanskih družin presv. Srcu Jezusovemu.

Nova, lepa pobožna vaja se vpeljuje sedaj po krščanskem svetu. Razširjena je že zelo. Imenuje se »Slovesno posvečenje družin presv. Srcu Jezusovemu« ali tudi »Vstoličenje Srca Jezusovega v družinah«. Na prestol naj se namreč postavi presv. Srce v družini, da postane (duhovni) gospodar družine. 5 milijonov družin je menda to sveto gospodstvo že vpeljalo. — Med Slovenci ta pobožna vaja doslej še ni znana. Čas je že, da verne Slovence seznanimo z njo.

Vojska je potrgala družinske vezi. Očetje in bratje so že leta na bojišču, žene pa so doma preobložene z delom tako, da dostikrat ne morejo na otroke toliko paziti, kakor bi rade. Stiska postaja vedno večja in vedno bolj se nam vsiljuje misel: Kaj bo po vojski? Kdo bo napravil zopet red med ljudstvom? Kako se bodo očetje zopet poprijeli svojih težavnih poslov doma in skrbeli za prehrano svojih družin? Kako se bo žena zopet privadila poslušnosti in pokorščine do svojega moža? Kdo bo navezal otroke zopet na dom in brzdal njih slabe navade? Kdo bo privedel mladeniče zopet k lepemu krščanskemu življenju in vcepil dekletom čut

pravega ženstva? Kdo nam bo napolnil cerkve zopet z dobrimi kristjani?

Težak je odgovor na vsa ta vprašanja. Na svetu je ni moči, ki bi vse to zopet uravnala in spravila nazaj v pravi tir. Edino tam nam je iskati pomoči, kjer teče studenec milosti in usmiljenja, v presvetem Srcu Jezusovemu.

To Srce, ki nas je toliko ljubilo, da je dalo zadnjo kapljico krvi za nas, to Srce nas vabi in kliče: »Pridite k meni vsi, ki ste trudni in obteženi in jaz vas bom poživill«. Pridite vi očetje, ki vas skrbi obstoj vaših družin; pridite ve matere, ki tarnate nad neubogljivimi otroki; pridite vi otroci, ki jočete, ker ste izgubili v vojski očete; pridite vi mladeniči, ki ste od vojske pohabljeni; pridite ve dekleta, ki ste žalostne nad nevero očetov in bratov. Pridite, pridite vsi, kajti vsem nudi tolažbo in pomoč to presveto Srce!

Če pogledamo zgodovino, opazimo, da kadarkoli je bila stiska med ljudmi izredno velika, je Bog v svoji dobroti vedno poslal kak poseben pripomoček, po katerem so se ljudje lahko dvignili in si pridobili potrebnih milosti za težak boj. Tudi nas se je Gospod milostno spomnil in nam po-

nuja izredno pomoč. Presveto Srce Jezusovo želi imeti svoj prestol v naših družinah. To presveto Srce želi, da bi ga izvolili za gospodarja v naši hiši, da bi pri njem iskali svetov, da bi po njegovi sveti volji uravnali svoje življenje, da bi ga izvolili za kralja naših src.

Kako pa moremo vse to storiti? O tem nas je poučil Gospod Jezus sam. Nekdaj se je prikazal blaženi Margareti Mariji Alakok in ji je zagotovil, da ima posebno radost nad tem, če ga častimo pod podobo njegovega presv. Srca. Njegova sveta volja je, da se ta podoba očitno razobesi, da bo vlil v vsa srca, ki ga v tej podobi časte, polnost darov svojega presvetelega Srca. Na kraje pa, kjer bo podoba njegovega presv. Srca izpostavljena v češčenje, bo razlil vsakovrsten blagoslov. Gospod je šel v svoji obljubi še dalje. Po tem sredstvu bo združil razprte družine, čuval bo tiste, kateri so v stiski, sladkost svoje goreče ljubezni bo razlil nad vse družbe, katere časte njegovo sveto podobo; če bodo imeli nesrečo, izgubiti po grehu njegovo milost, bo od njih odvrčal kazni pravične jeze božje in jih bo dovedel nazaj v stan božje milosti.

Te velike obljube so imeli pred očmi v državi **Chile** (izgovori: Čile) v Ameriki, ko so si prvič izvolili presveto Srce Jezusovo za kralja svojih družin. Tam so to pobožno vajo najprej začeli. Že sveti oče Pij X. se je zanimal za to pobožnost in jo je za deželo Chile obdaril z odpustki. Sedanjí sv. oče Benedikt XV. pa je 27. aprila 1915 te odpustke raztegnil na vesoljni svet (popolni odpustek na dan posvetitve pod navadnimi pogoji; kdor pa ne sprejme sv. zakramentov, a vendar s skesaním srcem prisostvuje posvečenju, dobi odpustek 7 let in 7 kvadragen; dalje 300 dni odputka za obnovitev posvečenja in na obletnico). Ob neki priliki se je izrazil sv. oče: »V našem času se ne more dobiti svetejše delo kakor razširjanje te pobožne vaje.« In zopet je rekel patru Mateju Crawley-Boevey, apostolu te pobožnosti, naj gre po vsem svetu in naj oznanuje povsod to križarsko

vojsko ljubezni, »ker je volja papeževa, da se to delo zveličanja razširi po celem svetu v blagor sedanji človeški družbi.« Dalje se je izrazil, da želi, da bi v družinah, kjer prestoluje presv. Srce Jezusovo, vedno bolj vladal v vseh dušah tudi duh tega božjega Srca, da bi jih tako vedno bolj povzdigoval k Bogu in jih posvečeval.

Kako pa povzdignemo to presv. Srce na prestol v naših družinah? Ta pobožna vaja obsega dvoje:

1. Podoba ali kip presv. Srca Jezusovega se dá od duhovnika blagosloviti in se postavi na častno mesto v hiši. Na ta način se povzdigne takorekoč na prestol v družini. Poslej naj bo to Srce duša družine, ono naj bo glava in gospodar te hiše. Pred to podobo naj se potem družina zbira, tam naj opravlja svoje molitve, presv. Srce naj prosi razsvetljenja v težavnih zadevah. Naj bo to božje Srce začetek vsega veselja in uteha vse žalosti v tej družini sploh naj bo, kakor je nazivamo v litanijah: »Kralj in središče vseh src« vseh udov te družine.

2. Da se pa to zgodi, se družina presvetemu Srcu Jezusovemu pred to podobo svečano posveti. Izbere si za to kak lep praznik in kar najlepše okraši omenjeno podobo. Zjutraj naj pristopijo vsi člani družine k sv. zakramentom, čez dan enkrat pa se zberó doma pred podobo presv. Srca h glavni slovesnosti. Povabijo naj se sosede in prijatelji, zapoje naj se kaka pesem, otroci naj se še posebno posveté s kako pesnitvijo (n. pr. Limbarski: Moje vse! »Bogoljub« XV./7), nato pa se izmoli naslednje posvečenje:

Presveto Srce Jezusovo, Ti si blaženi Margareti Mariji izrazil svojo željo, da bi rad vladal v krščanskih družinah. Zato prihajamo danes, da očitno pripoznamo Tvojo neomejeno oblast nad našo družino. Od sedaj hočemo živeti od Tvojega življenja; hočemo, da pri nas zacveto one čednosti, katerim si obljubil mir že tukaj na zemlji; duha tega

sveta, nad katerim si izrekel prokletstvo, pa hočemo pregnati daleč od sebe.

Vladaj torej nad našim razumom s preprostostjo vere, vladaj tudi nad našimi srci z ljubeznijo, v kateri naj goré brez pridržka zate. Ogenj te svete ljubezni pa hočemo ohraniti s pogostim prejetjem sv. obhajila.

Dej, o božje Srce, predseduj nam, kolikorkrat se zberemo. Blagoslovi naša dušna in telesna podjetja; razprši naše skrbi; posveti naše veselje in ublaži naše trpljenje. Če bi bil kdaj kateri izmed nas tako nesrečen, da bi Te razžalil, tedaj ga spomni, da si Ti, o Srce Jezusovo, dobrotno in usmiljeno do skezanega grešnika. In ko pride ura ločitve, ko pride smrt in nas obda s svojo žalostjo, tedaj se hočemo vsi, umirajoči in ostali, vdati v Tvoje večne sklepe. Tolažiti se hočemo z mislijo, da pride dan, ko bo cela naša družina v nebesih zbrana na vekomaj lahko slavila Tvoje veličastvo in Tvoje dobrote.

Sladko Srce Marijino in častitljivi očak sv. Jožef naj Ti izročita to našo posvetitev in naj nas na to spominjata vse dni našega življenja. Živi Srce Jezusa, našega Kralja in našega Očeta!

V nekaterih krajih je navada, da izvrši

to posvečenje duhovnik; če pa to ni mogoče, naj pa kak drug član družine (morda najbolj nedolžni otrok) to posvečenje najprej moli, drugi pa naj ponavljajo. Lepo je tudi, če se to posvečenje spiše in ga v potrdilo svoje dobre volje vsi člani družine lastnoročno podpišejo.

Ta pobožna vaja se zelo hitro širi po vsem svetu. Svetovna vojska je povzročila že toliko gorja in ljudje čutijo potrebo po nekem tolažniku, iščejo prijatelja, ki bi jih razumel. Kje bi pač našli boljšega, kakor je presv. Srce Jezusovo? Saj je Jezus že na zemlji s svojim življenjem v Nazaretu posvetil družino, in to najsvetejšo družino nam sedaj kaže za zgled in nam ponuja studence svojih milosti, če jo bomo posnemali. In res je že nešteto družin prejelo pomoč po tej pobožnosti.

Kako lepo bi bilo, če bi se ta pobožna vaja pričela širiti tudi med Slovenci! Ali bi ne bilo najlepše darilo presv. Srcu Jezusovemu za novo leto, če bi se prav veliko družin na ta način njemu posvetilo? Dejmo, razveselimo to presveto Srce Jezusovo, odprimo mu naše hiše in naša srca, da bo kraljevalo v njih. Rosila bo na nas njegova milost in njegovo usmiljenje in postali bomo — srečne družine!

Bela.

Sveta družina: Jezus, Marija in Jožef.

Krog Božiča, ko začne rasti dan in poganja po rebri teloh svoje krasne bele cvetove ter gnezdi v gozdu krivokljun, vzbudi se v nas nada po skorajšnjem boljšem letnem času.

Toda varamo se! Kajti stari pregovor: »Dan gori, sneg dol!« uveljavi se le prehitro! Kmalu začne snežiti, mraz pritisne, in prej ko se zavemo, smo v hujši zimi kakor kdaj.

Ne umevamo sicer tega preobrata in nič nam ni po volji, a vendar je prav urejeno. V zimskem molku mirujejo, spe na-

ravne moči, da se pripravijo za novo življenje v vigradi. Ledena plast snega, ki krije zdaj poljane, bo pospeševala v pravem času kot blagodejna vlaga rast posetve.

Izborna se strinja s tem prirodnim pojavom skrivnostno občutje, ki ga goji v mesecu prosincu sveta Cerkev.

Potihnilo je veselo božično petje, zatnila je zvezda treh Modrih, božje Dete, up sveta, se mora pa odtegniti neutegoma krutemu preganjanju z begom v Egípt. In po Herodovi smrti, ko se vrne bodoči Zveličar iz pregnanstva, kje se nastani?

Morda med učenimi modrijani v Atenah, ali med svetovnimi mogotci v Rimu, ali vsaj v Jeruzalemu v kraljevi palači?

Ne, ne! V majhni Galilejski pokrajini, v skromni, komaj nekaj stopinj dolgi, ozki hišici prebiva Jezus s svojo materjo in z rednikom, ki ga navaja na težko, trudapolno tesarsko delo.

Tak način življenja ni po volji posvetnih ljudi. Čisto neumeven se zdi onim, ki smatrajo bivanje na zemlji za trg, koder opeharja drug drugega, za torišče častihlepnosti, koder se dviguje eden nad drugega, za kraj naslade, koder se uživa do pristuda.

Z nadnaravnega vidika, v luči svete vere in večnosti pa dobiva skromno, ponižno, zatajeno življenje svete družine globokosežen, prevzvišen pomen.

Stopimo v hišico! Vse priča o siromaštvu stanovalcev, pa tudi o njih svetosti. Povsod najlepši red in snaga. Zjuraj in zvečer se dviga iz stanovanja proti nebu molitev in petje psalmov, pobožni vzdihljaji k Bogu pa ne prenehajo ne podnevi ne ponoči.

Sv. Jožef, pravi služabnik božji, se trudi na vso moč, da preživi dete in njegovo mater. Čisto je pozabil na samega sebe, le po tem teži, da bi natanko izvršil božje odredbe.

Marija opravlja hišna in ročna dela sama brez dekle. Šiva, kuha in oskrbuje vse za hišo potrebno. Venomer se trudi in streže, a še dobi dovolj časa, da z milim pogledom in prijazno besedo olajša in oblažuje trud dnevnega opravila. Z eno besedo: Ona je skrbna gospodinja in ljubeča mati.

Jezus pomaga, kolikor mu dopuščajo nežne otroške moči, svojim starišem bodi si v delavnici, bodisi v sobi.

Naj pa opravlja še tako neznatna dela, vedno jih izvršuje z najčistejšim, najprostodušnejšim namenom, poln gorečnosti do nebeškega Očeta.

Le za Boga utripa v Nazaretu troje src. Zato so pa tudi najmanjša opravila, ki jih

opravlja Sveta družina, neprecenljive, večne vrednosti.

Toda nikar ne mislimo, da je bilo tako vzvišeno dušnožitje v kvar razvitju naravnega človeškega življenja.

Nikakor ne, obratno!

Življenje Svete družine je bilo, čeprav nizko in siromašno, vendar vedno veselo.

Jezusovo otroško veselje je svetilo iz oči v oči materi in redniku.

Neki apokrifni (nepravi) evangelijski povedati, da so Nazarečani imenovali Jezusa »suavitas«¹ ljubeznivost, prijaznost, in so rekli: »eamus ad suavitatem, ut hilares fiamus«, idimo k prijaznosti, da postanemo veseli.¹

In kaj naj porečemo o materi Mariji?

Saj jo še danes nazivljemo: »Začetek našega veselja«¹ in »Tolažnica žalostnih«¹

Sveta družina je preživela 30 let v globočini notranjega življenja in smelo trdimo, da bi rade volje živela na ta način še celo večnost, navzlic delu, trudu, skrbi in borbi.

Sveta Cerkev nas vabi, da bi se meseca prosinca vglobili v to skrivnost in bi v tej sveti dobi cerkvenega leta premišljevale in posnemovale Sveto družino sami živeli prelepo skrivnostno življenje Svete družine.

Toda ravno v tem svetem času zamenjajo verniki preradi službo božjo in se obračajo k posvetnemu razveseljevanju. Ne posnemajmo teh mlačnežev! Vadimo se raje v duhu delavnosti in pridnosti, zato pristopajmo pogosto, če le mogoče vsak dan k mizi Gospodovi, in vabimo ondi k sebi premilo Dete, da bode raslo v naših srcih v modrosti in milosti.

Učimo se zvesti biti v malem, kajti tudi neznatna dela in trpljenja, ki jih oživlja ljubezen do Boga, zelo ugajajo Bogu, saj je obljubil nebesa za en kozarec vode.

Zlasti bodimo zadovoljni s poklicem, v katerega nas je postavila božja previd-

¹ Dr. Paul Wilhelm von Keppler — Mehr Freude.

nost. Ne glejmo po drugih, ne zavidajmo jih, marveč opravljajmo dolžnosti svojega stanu skrbno iz ljubezni do Boga.

Zvestoba do Boga naj se kaže v najmanjših, najneznatnejših rečeh, bodisi pri službi božji in molitvi, bodisi v občevarju

z bližnjim, da, tudi pri razvedrilu in počitku.

Povsod naj pa vlada ponižnost, preprostost, združitev duha z Bogom. Bodimo zvesti v malem, da postanemo zvesti tudi v velikem!

K. P.

Božično premišljevanje.

Kaj nas uči Jezušček iz jaslí.

Božični prazniki so veseli, prijazni, ljubki, mili... Detece v jaslícah se smehlja, steza nam nasproti svoje ročice, angelci pojejo glorio, pastirci se radujejo, ovčice darujejo, voliček, osliček, hlevček, jaslice, slamica, pleničice, — kako vse ljubko, kako prijazno, kako veselo!...

Ali smo pa kdaj prodrli bolj globoko v velike skrivnosti božičnega dogodka?

Veselo je res Jezusovo rojstvo. Gotovo najveselejši dogodek cele človeške zgodovine. In v tem žalostnem času otožnemu in od svetnih viharjev utrujenemu človeškemu srcu tako dobro dene malo božičnega miru in veselja. Veselo vse, veselo dans je vse, k' nam Jezus rojen je, poje stara priprosta božična pesem. Veselo res, a tudi — resno... Ob vsem božičnem veselju ne smemo vendar pozabiti tudi resnobe tega dogodka in njega okoliščin!

Svet hoče le »živeti«, to je: življenja si privoščiti, zemeljske sladkosti uživati, kolikor jih ta od Stvarnika prekleto, s trnjem in osatom prerasčena zemlja more človeku nuditi. Tudi v tej vojski ljudje v tem oziru niso svojega mišljenja in hrepenenja nič spremenili. Vse hoče imeti kolikor mogoče lepo, ugodno življenje; vse hoče biti bogato, visoko in zložno. Vse koprni in kipi kvišku! Vsak se brani nizkega dela, nizke službe, nizkega stanu. Vse hoče biti nobel, zato vse hiti v mesta, ker tam se živi zložnejše in imenitnejše; če pa v mesto ne more, pa želi mestno življenje vsaj posnemati. Kar je nizkega, revnega, pred svetom preziranega, tega se vsak sra-

muje. Vse hrepeni po častnih naslovih in gosposkih imenih. Vse hoče biti dobro plačano in dobro postreženo. Delavca brez pijače ne dobiš več, tako pravijo. Prejšnja skromnost vedno bolj izginja. Tudi prosto hoče biti vse in samostojno. Hlapca sploh več ne dobiš, kmalu tudi dekle ne bo več dobiti. Da, celo mnogi starši ne marajo več imeti težav z otroci; po mestih pa marsikje neradi vzamejo v stanovanja družine z mnogimi otroci; služkinje pa ne marajo sprejemati služb pri takih družinah. Kam bomo prišli? Svet hoče samo »živeti«: komod in nobel.

To je tok sedanjega časa. Silen tok, ki je potegnil vse za seboj, le malokdo se mu more ustavljati. Tudi vojska tega toka ni zadržala.

Kaj pa Jezus v jaslícah? Kaj pa pravi on na to?...

Oh, kakšen prepad je med ljubkimi jaslíci in pa med tem drvenjem sveta za zemeljskimi prijetnostmi! Tak, kakor med betlehemskim hlevcem in med dvorom kralja Heroda.

Svet drvi za bogastvom, denarjem — v hlevcu sama živa revščina. Še slabe bajte si Stvarnik nebes in zemlje ni privoščil za svoj rojstni kraj; zasilen hlev, podzemeljska jama je njegov dom.

Svet drvi po telesnih ugodnostih: lepa hišna oprava, mehka postelja, fina obleka — Gospod nebes in zemlje pa še revne zibelke nima, ne malo posteljne oprave, odeje, blazinice; živinske jaslí in trda slama so njegovo ležišče.

Svet hoče le gospodovati in prevzeto-

vati — Kralj nebes in zemlje pa je vzel nase podobo hlapca, revna dekla je njegova mati, ubog delavec njegov oskrbnik.

Kaka siromaščina, kaka priprostost, spokornost, ponižnost!

O mili Jezušček v jaslicah, kako glasno nam pridigaš — pa te ne slišimo!... Kake nauke nam daješ, — pa kako malo jih razumemo celo mi, ki hočemo biti tvoji!...

Kristjani, kam hočemo iti: K Herodežu v Jeruzalem, ali k Ješčeku v Betlehem,

v hlevce, k jaslicam?... S kom hočemo delež imeti? Komu podobni biti?

O blagi Ješček v jaslicah, preženi temo naših duš in vlij nam svojega duha! Daj nam bolj ceniti in ljubiti to, kar si cenil in si izvolil ti; manj ceniti pa to, kar ljubi svet in kar mami naše počutke, a nima obstanka. Daj nam spoznati, da le v revščini je bogastvo, v preprostosti veličastvo, v spokornosti sladkost, v nizkosti večna slava in visokost...

Gospodov rojstni dan.

Utihnili je krilatcev mili spev,
osul se je vonjavi rožni cvet...
Na sluh udarja tožni mi odmev:
kako si pust, ledeni zimski svet!

In vendar, tukaj je veseli čas,
čas nedoumne milosti z neba.
Čas, ki ljubezni božje je izraz,
je rojstni dan Zveličarja sveta.

Ta dan vzbuja nam vesel spomin
na tisti srečni, blagrovani kraj,
kjer bil je rojen Jezus, božji Sin,
da vrnil nam bi izgubljeni raj.

O, srečni Betlehemčani takrat,
Mesiju zrlo je oko v oko!...
Med vami bil je on kot rodni brat,
ki modro vlada zemljo in nebo.

Ne gledam, Jezus, danes ti v obraz
kot srečni Betlehemčani takrat.
A ž njimi srečen zdaj sem tudi jaz,
s teboj občujem kakor z bratom brat.

Ne menjam z Betlehemci sreče te,
ko v Zakramentu združim se s teboj.
Nadzemska radost polni mi srce,
ko ti postaneš moj in jaz ves tvoj.

Rodil si se, zdaj znova se rodiš,
rodiš se zame, borno grešno stvar.
V ljubezni večni ti plamtiš,
kjer Betlehem predstavlja mi oltar.

Ta Betlehem, razširjen vsepovsod,
ozdravlja vernike vseh dušnih ran,
zato pozdravljen, Jezus moj Gospod
pozdravljen tvoj veseli rojstni dan!

Br. Gervazij.

Krasno ogledalo krščanskemu ženstvu:

Sv. kneginja Elizabeta.

Kakor obljubljeni, bo prinašal letos »Bogoljub« življenjepis sv. Elizabete, te krasne svetnice, ki je najlepši zgled prave dušne plemenitosti nam vsem, a najbolj primeren zgled krščanskemu ženstvu, dekletom in ženam, visokega in nizkega stanu. Besede mičejo, zgledi vlečejo. Naj bi tudi Elizabetin zgled vlekel in potegnil nas za seboj! Naj bi se na tej dva-

V ogrski deželi je pred 700 leti vladal kralj z imenom Andrej II. Ta kralj ni le sam pobožno živel, ampak je zidal tudi cerkve ter ustanavljal krščanske zavode po deželi; celo svoje življenje je postavil za božjo čast, ker je šel na težavno in nevarno križarsko vojsko v sveto deželo, pomagat stiskanim kristjanom. Njegova žena je bila hči nekega vojvoda, ime pa ji je

krat plemeniti ženi učili vsi, v čem obstoji prava človekova imenitost in visokost, duševna plemenitost in noblesa.

Popis ta je povzet po knjigi »Križana usmiljenost ali življenje sv. Elizabete«, ki jo je pred mnogimi leti izdala Družba sv. Mohorja, a se še vedno dobi za borih 88 vinarjev pri družbi sami, v Katol. bukvarni v Ljubljani, in v Cirilovi v Mariboru. Kdor želi sv. Elizabeto natanko poznati, si knjigo lahko kupi. V glavnih obrisih jo bo pa opisal Bogoljub. Je pa to življenje tako lepo, da ga je vredno zopet in zopet prebirati in se na njem zgledovati.

bilo Jera. Bog je kralju poplačal pobožnost z najlepšim plačilom, ki ga moreta krščanska zakonska na tem svetu dobiti: dal jima je namreč dete, ki je pozneje doseglo toliko svetost, da sta ga bila vesela nebo in zemlja, in ki tudi še zdaj razveseljuje tisoče ljudi, ki bero lepo, a s trnjem spleteno življenje ogrske kraljičine.

Otrok se je rodil leta 1207 v tedanjem glavnem ogrskem mestu, v Požunu, ter je bil krščen na ime Elizabeta.

V srcu majhne Elizabete je milost božja nenavadno čvrsto uspevala in rasla, kakor raste spomladi na vrtu zelenje, kadar sije lepo solnce. Kar je vse življenje svete

Elizabete tako lepo cvetelo in tako močno raslo, namreč ljubezen božja pa ljubezen do bližnjega, to je kalilo, to se je gibalo že v deklici, ko je komaj govorila. Ko so se dekletcu odprla usteca, je najrajši pravila molitve, in komaj tri leta staremu otroku so se ubožčki že smilili, da jim je dajala miloščino.

Neko staro pisanje pravi o nji: »Ko je imela kakih pet let, je vzela psalmsko knjigo in jo dejala pred se, kakor da bi iz nje molila. In kolikor ji je manjkalo na letih in razumu, to sta ji dala milost božja in pa sv. Duh. Ta jo je navdajal in učil, da je že v otroških letih ljubila Boga in na Boga obračala vse svoje misli in svoja dela. Rada je molila, klečala je dolgo, legala na tla, in od velike pobožnosti je poljubljala zemljo. Če pa ni mogla v cerkev, kadar so bila vrata zaprta, je poljubljala cerkvena vrata in zapah iz same goreče pobožnosti. — V svojih otroških dneh je bila mila in dobrega srca, usmiljena do vsakega reveža, in ko je bila še prav majhen otročiček, je hodila v kuhinjo, da bi za uboge ljudi kaj izprosila.«

Ljubezniva deklica Elizabeta je bila šele v četrtem letu, ko se zgodi nekaj, kar ji izpremeni vse življenje. Iz daljne turinške dežele (Thüringen) pridejo v Požun vitezi in plemenite gospe, poslani od svojega vladarja. Tem poslancem je turinški vladar, deželni grof Herman, naročil, naj snubijo pri kralju Andreju kraljičino Elizabeto za njegovega sina Ludovika, dasitudi je bil Ludovik šele enajst let star. Poslanstvu je bilo naročeno, naj malo dekletce takoj sabo vzamejo na Turinško, če se dajo stariši na Ogrskem pregovoriti.

Deželni grof Herman je bil najmočnejši in najimenitnejši knez tedanjega časa in v bližnjem sorodstvu silnemu cesarju Miroslavu Rdečeb Bradniku. Knez je tudi na daleč slovel s svojo vojsko, in pa da po spešuje umetnost, znanost in obrt.

Ogrski kralj Andrej ni vprašal svojega očetovskega srca, ampak je gledal bolj na čast in blagor svoje dežele, povdarjajoč, kakšno korist bo imela Ogrska od take

zveze. Andrej skliče svoje svetovalce, da se z njimi pomeni o tej zadevi. V posvet pokličejo tudi učenega moža, ki je bil že na Turinškem. Ta mož je pravil, kako lepa je turinška dežela, kako je bogata in kako mogočen je njen vladar, pravil je pa tako živo, da je bila še mati voljna, naj se otrok da precej na Turinško.

Zdaj so se vrstile na kraljevem dvoru velike svečanosti, kakor da bi obhajali ženitnino. Kralj povabi najimenitnejše gospe in gospe iz cele svoje kraljevine v goste, in tri dni ni bilo plesa in godbe in petja, igranja in napivanja ne konca ne kraja. Ko so se pa grofovi poslanci naposled odpravljali domu, da jim kralj za doto mlade hčere najlepše in najdražje reči, pa tudi turinške poslane bogato, kraljevsko obdaruje. Nesli so sabo zlate in srebrne posode, umetno delane skrinjice iz slonove kosti, načelne trakove in vence iz biserov, prstane in pase z dragimi kamni, veliko svilne in bagrene obleke, postelj in banjo iz čistega srebra, mnogo ovratnega lepoticja, in potem šest konj, najlepših, ki so jih mogli dobiti. Takih zakladov in take bogatije, kakor so jo dali tej kraljičini, turinška dežela še nikdar ni videla. Vrhutega so ji dali še veliko tisoč goldinarjev v srebru in zlatu. Mala kraljičina sama je bila oblečena v svilo, pretkano z zlatom in srebrom.

Ali dobri otrok je bil še premlad, da bi vedel, kaj pomeni to posvetno veličastvo, še prenedolžen, da bi se ga bil veselil. Vseh takih igrač, napuha, nečimernosti, sladkavosti, prikupljanja in moženja, ki so navadne pri takih veselicah, ki srce opletajo in dražijo, takih igrač priprosto otroško srce ne pozna. Šopek cvetlic, kup peska na dvorišču, da se igra, take smeti otrok ravno tako čisla kakor veliko bogastvo.

Svoje dni je bil tudi vsak izmed nas priprosto dete; pozneje pa, ko nekoliko odraste, se vsakdo zelo predrugači. Posvetni duh sili vanj od leta do leta, ga prevzame in vsega onečisti, in tako se zgodi, da pridejo v človeško srce po že-

ljivost mesa, poželjivost oči in napuh življenja; trojna ta poželjivost pa umori nedolžnost in Boga prežene iz srca. Pri Elizabeti bomo pa videli, da je vse svoje življenje ohranila tisto otroško priprostost, ki je Zveličarju tolikanj ljuba.

Srečno so pripotovali v Turingijo; bilo jih je okoli 40 ljudi. Ker so pa v mraku dospeli v Izenak, morajo tukaj v mestu prenočiti, vendar pošljejo tudi sporočilo v grad na hribu. Izenak (Eisenach) je namreč glavno mesto Turinške dežele. Blizu mesta je hrib, in na tem hribu stoji grad, kjer so stanovali deželni vladarji. Deželni grof in njegova žena Zofija na kolenih hvalita Boga, ko se jima sporoči, da se je snubitve srčno iztekla in da je kraljčina prišla že zdaj.

Drugi dan se poslanstvo veselo pomika s konji in vozovi gori na Prežigrad (Wartburg), kamor so bili povabljeni vsi dvorjani in najimenitnejše družine izenške, naj pridejo gledat otroka; nato je bila Elizabeta zaročena (ne poročena) z mladim princem Ludovikom. Taka je bila takrat navada. Tudi pri tej priliki so bile pojedine in velike slovesnosti.

Strašno se moti, kdor misli, da se velikašem in knezom in gospódi veliko bolje godi kot drugim ljudem. Križ in trpljenje tako rada zahajata v krasne palače kakor v delavčevo kočo, ali pa v kako sajasto izbico pod slamnato streho. Nekaj razložka je le v tem, da siromak navadno lažje prenaša križ kakor ljudje, katerim se je od mladih nog dobro godilo, ki so torej navajeni dobrega in lahkega življenja. Sicer pa velja ta postava, da križ največ za tistimi hodi — naj si bodo nizkega ali visokega stanu — katere Bog pripravlja za sveto življenje in potem za večno zveličanje. Pri mali Elizabetki se mu je s križem, rekel bi, mudilo: ljubeznivi otrok ga je kar neutegoma dobil, velikanski in boleči križ.

Tri leta, odkar je bila Elizabeta zapustila Ogrsko in bila na Turinškem, ji je bila mati, kraljica Jera, grozovito

umorjena. Umorjena je bila ondam, ko je bil kralj na potu, o neki ustaji, ko so se vzdignili proti vladi kraljevi plemenitaši. Ta spomin ji je grenil misel na ljubljeni dom.

Duh pobožnosti se je začel pri Elizabeti kazati že prav zgodaj. Ko je bila Elizabeta stara pet let in ni še znala brati, se je vrgla pogostoma pred oltar, odprla psalmsko knjigo, sklenila pobožno roke za molitev, in poljubljala tla. Če je pri igri kaj dobila, ali če je sicer kaj imela, je dala nekaj tega ubogim dekličem, pa rekla, naj molijo zato nekatere očenaše in češčene-marije.

Na čisto dušo mlade Elizabete je delev in svetil duh božji tako lepo in tako jasno kakor solnčni žarek v rosi kaplji; zato ta otrok ni samo rad molil in pa veliko molil, ampak si je tudi veselo in močno prizadeval za dela božja, seveda kolikor so v otroških letih mogoča. Če je dekletce z drugimi igralo in ga je ravno prav veselilo, tedaj je ta hip nehala in dejalo: »Zdaj pa zavoljo Boga ne bom več igrala.« Ob nedeljah in praznikih dobro dete ni hotelo nositi rokavic ali vzenih rokavov, kakor je bila takrat navada, samo zato ne, da bi bila ponižnejša in Bogu dopadljivejša. Če je pa morala lišp dejati nase, tedaj ga je dejala šele po službi božji, in od lepoticja za na glavo je toliko dejala na stran, kolikor so ji le dopustili. Svoj lepi obrazek pa je dekletce tako skrbno zagrinjalo, kolikor ga je najbolj moglo, da je bilo obrazka prav malo videti. Kaj k temu poreko tiste, ki tako radi razkrivajo svojo nagoto?

Ves denar, kar ga je Elizabeta dobila od grofa ali grofinje, je razdelila med uboge, in da bi jim mogla dati še več, si je znala to ali ono izmisliti, da bi od gospodov ali od gospe še kaj izvabila. Kakor ptič, ki ima v gnezdu mlade, neprenehoma leta okoli, da bi mladim dobil in prinesel kaj živeža, ravno tako se je tudi naša dobra deklica vedno sukala po kuhinji in po hramih ter pobirala ostanke in košččke, da bi jih nesla ljubim svojim uboščekom.

Krščanski otrok ne moli samo rad, če ga znajo k molitvi prav napeljavati, ampak tudi rad kaj stori in si kaj odreče ali zavoljo Boga ali pa zavoljo bližnjega, in ravno to je krščanskemu življenju neobhodno, bistveno potrebno. Daj, postavim, nepopačenemu otroku na ponudbo, naj v petek zavoljo Kristusa ne igra, naj si pri

jedi kaj pritrga in nese uboščeku, naj da katero tistih igrač, ki mu jih je Miklavž ali Jezušček prinesel, kakemu šolarju, ki ni nič dobil itd., in videl boš, da bo otrok večjidel voljniji in močnejši v zatajevanju kakor marsikateri odrasčeni, katerim se je pogostoma srce nekako strdilo in odvenelo. (Dalje.)

To je krščansko junaštvo!

V Dolomitih pri P. je bilo, v krasni mesečni noči. Cel prejšnji dan je streljalo sovražno topništvo. Sedaj pa je napadla pehota. Njen napad se je ponesrečil že pred našimi žičnimi ovirami. Grozovito je učinkoval naš ogenj; le nekaj jih je ubežalo nazaj v svoje strelske jarke.

Pred našimi ovirami pa je ležalo polno ranjenih sovražnikov. Ne sovražnikov, saj nismo čutili do njih niti najmanjšega sovraštva ali jeze; ne, sočustvovali, iz celega srca smo sočustvovali z njimi. Kako radi bi jim bili pomagali; a sovražnik je neprenehoma streljal na nas — iz jeze, da se mu je ponesrečil napad. Kdo ve, koliko je pri tem zadel tudi svojih! — Tako je prešla lepa noč, za nas mučna in pretresljiva.

Pri naši stotnji smo imeli prostovoljca, gojenec katoliškega zavoda je bil, bogoluben, a tudi pogumen mladenič. Ni mogel dalje poslušati bolestnih klicev zapuščenih sovražnikov. Sklene torej kljub belemu dnevu in močnemu ognju, da hoče vse še živeče rešiti. Nič ni pomagalo prigovarjanje njegovih tovarišev, naj se ne podaja v gotovo smrt. »Moje življenje je v božjih rokah,« reče pogumno in neustrašeno. Odloži tedaj puško in spleza iz jarka. Po štirih pleza dalje. Z največjo težavo se prerine skozi lastne žične ovire. Hvalo Bogu, sedaj je tam pri mladem laškem poročniku, ki smo ga slišali tolikokrat na pomoč klicati, ki pa zdaj le še hrope. Za roko prime hrabri mladenič ranjenega in nastopi težavno pot nazaj v jarek. Poročni-

ka vleče za seboj. Sovražnik je hotel na vsak način ustreliti našega junaka ali pa mladega poročnika; kajti začel je divje streljati na prijatelja kot sovražnika. K sreči je vse previsoko letelo.

Slednjič je naš prostovoljec prilezel naza; v jarek. Iz naše otrplosti, ki nas je prišla ob pogledu na drzno početje, nas je vzbudil krepak »Živio«, s katerim smo pozdravili mladega junaka. Previdno smo potegnili poročnika v jarek in mu za silo obvezali rano. Imel je prestreljeno stegno. Kot majhen otrok je jokal srečni poročnik in se zahvaljeval prostovoljcu.

Junak-prostovoljec je nekaj časa počival, nato pa se spet odpravil na svoje rešilno delo. Še pet ranjencev je na ta način spravil v naš jarek — v najhujšem ognju. Slednjič je tudi njega zadela vojaška usoda. Ko se je bližal zadnjemu še živečemu sovražniku, ga zadene krogla v glavo. Z nepopisno bolestjo smo morali opazovati, kako se je z obema rokama zgrabil za glavo in se nagnil na stran. Ne premakne se več. Prepričani smo bili, da je že nastopil pot v večnost. Toda, glej, čez nekaj časa se zopet dvigne, leze proti zadnjemu še živečemu sovražniku in zadnjo svojo moč porabi v to, da reši — neprijatelja. Ko je prišel do našega jarka, je obležal. Oba smo potegnili v jarek.

Naš prostovoljec je imel na levi strani glave zevajočo rano. Hitro ga za silo obvezemo in mu damo krepčila. Toda bilo je pri koncu. Umirajočemu je stotnik pripel »zlató« na prsa. S srečnim nasmehom na

ustnih, s pogledom navzgor in s sklenjenimi rokami je izdihnil v naročju svojih tovarišev svojo ljubečo dušo... Ni zastokal kljub svoji grozni rani. Šepetaje je vzel

od nas slovo, potem pa je odšla njegova duša tja gori, kjer uživa večno plačilo za svoje požrtvovalno delo ljubezni proti sovražniku.

Novo leto.

Črez stepe snežene
ob luninem soju
k nam pelje se leto
in čudi se boju:
Brezvestno človeštvo,
kaj koplješ grobove
za lastne sinove?

In sreča na potu
vesoljne bridkosti,
pritožbe nedolžnih
in solze starosti.
Sodobni mučenci!
Gorje bodi meču
ki jemlje vam srečo!

Nad stvarstvom viseča
je črna zastava,
kot morje šumeča
pa reka krvava
izteka se v večnost.
A kapljica vsaka
je tožba vojščaka.

Na krilih lahkotnih
mir plove visoko.
Kedaj nas poseti?
Kdaj stvarstvo se v toku
sedanjem obrne,
priznava Gospoda
za kralja naróda?

Vzgoja otrok v krščanski družini.

(Priobčuje župnik Jožef Volc.)

(Dalje.)

5. Sveto poslednje olje.

Ena unča bolezni se v družini bolj čuti kot centi zdravja. Kdaj kdo pomisli, kak blagoslov je v družini, če je vse zdravo! Pol bogastva je zdravje. Kup siromaščine pa v družini, kjer so otroci bolni. Nekatera mati je že samaprisebi rekla: »Če so tudi včasih malo poskočni in poredni, da so le zdravi!« Razumemo ta vzdih. Kjer je bolan otrok ali bolno živinče pri hiši, tam je Bogpomagaj.

Jeroboam je bil eden najhudobnejših judovskih kraljev. In toliko dobrot je prejel od Boga kakor malokateri. Ne z dobrim, ne s hudim se pa ni dal izpreobrniti. Bog sam mu je očital po preroku: »Ti si delal huiše kakor vsi, ki so bili pred te-

boj... Glej, zato bom nesrečo pripravil nad Jeroboamovo hišo — in bom izčistil ostanke Jeroboamove hiše, kakor se izčisti gnoj do zadnjega.« (III. Kralj. 14, 9. 10.) In Gospod je res udaril: otrok mu je zbolel. Tedaj je poslal Jeroboam v strahu svojo ženo celo k preroku Ahíju. A prerok ji je povedal: »Ravno, ko bodo stopile tvoje noge v mesto, bo umrl deček.« Sam Bog ni imel hujše kazni za nezvestega kralja, kot je bila bolezen in smrt njegovega otroka. — Nasprotno pa prerok Elija ni vedel s čim boljšim poplačati dobrote vdovi v Sarepti kot s tem, da ji je obudil v življenje mrtvega sinka. Zdravje otrok je pač staršem luč življenja, njih bolezen in smrt pa noč.

Toda tudi v taki noči ne smejo starši rok povestiti in vse delo pri otrocih drugim prepustiti ali pa nikomur ter si misliti: »Kar bo, naj pa bo!« Nikakor ne! V noči — naravni in družinski — potrebuje otrok še podvojene skrbi. Da bi bila pa ta bridka skrb nekoliko olajšana potrjim staršem ob težki bolezni njih otrok, pa da bi bila bolnim otrokom tudi bolezen v blagor — za to poskrbi ljubi Bog sam z zakramentom svetega poslednjega olja. Tudi ta zakrament je velike vzgojne važnosti. Poglejmo, zakaj.

Zakrament svetega poslednjega olja dá bolnemu otroku to posebno milost, da je mirnejši v bolezni, **potrpežljivejši** in voljnejši. Koliko je že to vredno tekom bolezni, ko človeška tolažba na otroku tako malo zaleže! Pridejo bratci in sestrice; oče in mati, boter in botra in sosedje, pa svetujejo in prigovarjajo in tolažijo otroka: kako malo opravijo! V stran se obrne bolniček in najrajši je sam s svojo bolečino. Pa pride duhovnik in mu prinese ljubega Zveličarja iz tabernaklja in mu podeli sveto poslednje olje: kakor bi solnce posijalo skozi svinčene oblake mu je, vse jasneje v duši, vse bolj praznično v srcu. Uboga rajši, potrpi voljneje, upa živeje, hvaležnejši je za vse.

Sveto poslednje olje pa odpusti bolniku tudi vse tiste grehe, ki se jih spovedati ne more vsled svoje duševne ali telesne slabosti. Take slabosti je pa obilo zlasti v vsakem otroku, če je zelo bolan. Saj mu je treba pomagati za spoved še tedaj, če je zdrav; če je pa bolan, mu je pa treba za dobro spoved kar božje pomoči. In to mu da sveto poslednje olje: nadomesti, česar otrokova slabost ne zmore. Kar manjka pri izpraševanju vesti, pri kesanju, pri popolnosti povedanega, pri pokori — vse poravnava sveto poslednje olje. Še kazni v vicah mu odpusti, več ali manj, kakor že prejme otrok ta sveti zakrament: bolj ali manj iskreno. Ali ni vse to v veliko srečo otrokovo? In če še nič ne omenimo milosti božje, ki z njo bogateje okraši dušo otrokovo. Zakrament svetega poslednjega

olja je res poleg svete popotnice najboljšo vzgojno sredstvo za čas otrokove hude bolezni. Bog sam popravi in ozdravi, kar je pustila na otroku hudega njegova naravna slabost ali pa zakrivila v nemarna vzgoja staršev.

Pa moramo omeniti še dvoje velikih dobrot tega zakramenta. Ena je ta: Zakrament svetega poslednjega olja dá bolniku tudi **telesno zdravje**, če je koristno njegovi duši. Sveti apostol Jakob to izrecno omenja v svojem pismu (5, 14. 15.): »Če pa kdo med vami zboli, naj pokliče k sebi mašnike iz cerkve; ti naj molijo nad njim in naj ga mazilijo z oljem v Gospodovem imenu. In molitev v veri otmè bolnika in Gospod mu polajša, in če je v greh, se mu odpusté.« To velja še posebno za bolno deco, da ji Gospod rad polajša trpljenje, ker ga najbrže otrok ni zaslužil s hudobijo; pa da ga tudi otmè, ko ga je utrdil v dobrem in zresnil v bolezni, pa porabi znabiti še za velike naloge v življenju.

To je pa drugo, kar hočemo omeniti: Sveto poslednje olje oslabi v otroku tudi **nagnenje v greh**. Okrepi mu pa voljo, da bolj vzljubi, kar je pravega, hudo se mu pa pristudi. O, koliko dobrih sklepov je že povzročila milost svetega poslednjega olja zlasti v mladini, ki še ni tako v sponah grešnih navad, koliko poboljšanja utemeljila pa svete resnobe vzbudila za varstvo v najnevarnejših letih! Neka mati je zapisala o svojem sinku to-le: »Moj šestletni fantič je bil par tednov hudo bolan. Prevideli so ga. A ljubi Bog je dal, da je okreval. Od tedaj je pa mnogo pobožnejši. Rad govori o Bogu, o angelcih in nebesih, pa moli, kot nikdar prej, rad zase in za nas, da bi prišli vsi k njegovim umrlim bratcem, ki so že v nebesih. Večkrat me vpraša, ali je ljubi Bog vesel, če je kdo rad bolan... Sploh je otrok zdaj mnogo manj sneden in ne laže več, kar mi je delalo prej mnogo skrbi in jeze. Pa tudi jaz sem po otrokovi bolezni mnogo bolj vneta za njegov blagor —.« Tu imate zgled, kako res tudi ta sveti zakrament vzgojno vpliva. Ne

imenuje ga zastoj cerkvena molitev »nebeško zdravilo«.

Dobri otroci bodo torej zelo želeli tega zakramenta svojim otrokom, če jim kateri nevarno zbolí. Seveda otroci, ki še niso pri pameti in za spoved, tudi tega zakramenta ne morejo sprejeti. Ali kakor hitro se lahko sodi, da je kateri vsaj nekoliko pri pameti, ne pustite ga v bolezní brez svete popotnice in svetega poslednjega olja. Hudo bi se zagrešili pred Bogom, če bi tak otrok umrl nepreviden. Sveti oče Pij X. so sprejeli v svoj znameniti odlok o zgódnjem otroškem svetem obhajilu tudi te-le besede: »Nad vse graje vredna — pomnite starši! — nad vse graje vredna je navada, da se otrokom ne podeli sveta popotnica in sveto poslednje olje, ko se zavedajo pameti, in da se pokopavajo po obredu otrok. Naj škofje ostro postopajo proti tistim, ki nočejo opustiti te navade.« Najbolj prav bo torej, če pokličete duhovnika tudi k šest ali sedemletnemu otroku, če nevarno zbolí; duhovnik bo že presodil, ali je otrok za svete zakramente, ali ni.

Toda duhovnika nikar ne kličite prepozno za to reč! Še manj, če je treba prevideti otroka. Še odrasel človek, ki je kolikor toliko že bolj poučen in pripravljen, mora biti previden, ko je pri jasni zavesti; koliko bolj otrok, ki je še zdrav ves raztresen, in ki se mu naglo zmede, če je bolezen huda in nevarna. Rajši dva dni preje kot dva dni kasneje, da bo otrok lepo spovedan in obhajan, pa da bo tudi zavedno prejel sveto poslednje olje in papežev blagoslov.

Mati naj se pa potruzi tudi v takih težkih urah, da izpolni svojo vzgojiteljsko krščansko dolžnost na otroku, znabiti zadnjo. Pouči naj malička vsaj za prvo silo o sveti spovedi, o sveti popotnici, kakor smo že spredaj omenili pri dotičnih zakramentih. Zlasti mu vzbudi prav resnobno kesanje. A tudi o svetem poslednjem olju in o papeževem blagoslovu mu dopovej, kake milosti bo prejel bolniček od ljubelega Boga. Saj vendar smemo upati, da ti, krščanska mati, sama to veš? Oprosti to gri-

vo besedo: so tudi matere, krščene, ki za en mak nimajo vednosti o teh milostih. A dobra krščanska mati vse to ve; tudi to ve, da je zlasti vdanost v božjo voljo zelo potrebna za vredni prejem svetega poslednjega olja. Zato bo izkušala z milo materinsko besedo — rekli bi — zazibati otroka v to vdanost. Spomnila bo bolnička na predobrotljivega nebeškega Očeta, ki skrbi za ptičke pod nebom in za cvetice na polju, posebno pa še za otroke, ki jih ima med vsemi zemeljskimi stvarmi najbolj rad. Ljubi Bog da otrokom to, kar je zanje najboljše. Včasih je to tudi grenko in hudo, a neskončno modri Bog že ve, zakaj to pošlje. Včasih je tudi težka bolezen otroku v veliko korist. Boljše je, iti mlad s sveta, pa v ljubezni božji, kot star, pa obložen z grdimi grehi. Ali ni lepo, nedolžen priti k ljubemu Jezusu, k dobri materi Mariji, med angele in svetnike božje — iz tega britkostipolnega življenja, kjer itak nihče ne ostane dolgo, ampak mora tudi enkrat leči in umreti, prej ali slej. Pri Bogu je pa večno življenje in večna radost. Ali ne boš šel rajši tja gor? Tam so že dedek in stara mati in ta striček in ona tetka in bratec in sestra, pa tudi atej in mamica prideta kmalu gor in vsi bratci in vsi sestrice, pa bomo skupaj vse večne čase, zmiraj zdravi in zmiraj veseli in vsi pri ljubem Bogu.

Znabiti bo težak materi, neizrečeno težak ta zadnji krščanski pouk ljubemu otroku: a pomisli naj, da bo otroku v blagor in še v večni blagor. V plačilo bo pa naklonil ljubi Bog tudi materi vdanost v božjo voljo, če znabiti res seže koščena roka po otrokovem srcu in ga ustavi.

Prav lepo in koristno je tudi, če so otroci prisotni, ko se deli bolnemu otroku zakrament svetega poslednjega olja (seve, če ni bolezen nalezljiva!) Vidi jo bolnika, nedavno še tako veselega, zdaj vsega onemoglega, in spoznajo revo človeško; gledajo potrtega očeta in objokano mater in se prepričajo o globoki ljubezni staršev; opazujejo skrbljivo prizadevanje duhovnikovo za otrokovo dušo, pa pretrese tudi nje svet strah pred sodbo božjo. Še tudi

Toda tudi v taki noči ne smejo starši rok povestiti in vse delo pri otrocih drugim prepustiti ali pa nikomur ter si misliti: »Kar bo, naj pa bo!« Nikakor ne! V noči — naravni in družinski — potrebuje otrok še podvojene skrbi. Da bi bila pa ta bridka skrb nekoliko olajšana potrim staršem ob težki bolezni njih otrok, pa da bi bila bolnim otrokom tudi bolezen v blagor — za to poskrbi ljubi Bog sam z zakramentom svetega poslednjega olja. Tudi ta zakrament je velike vzgojne važnosti. Poglejmo, zakaj.

Zakrament svetega poslednjega olja dá bolnemu otroku to posebno milost, da je mirnejši v bolezni, **potrpežljivejši** in **voljnejši**. Koliko je že to vredno tekom bolezni, ko človeška tolažba na otroku tako malo zaleže! Pridejo bratci in sestrice; oče in mati, boter in botra in sosedje, pa svetujejo in prigovarjajo in tolažijo otroka: kako malo opravijo! V stran se obrne bolniček in najrajši je sam s svojo bolečino. Pa pride duhovnik in mu prinese ljubega Zveličarja iz tabernaklja in mu podeli sveto poslednje olje: kakor bi solnce posijalo skozi svinčene oblake mu je, vse jasneje v duši, vse bolj praznično v srcu. Uboga rajši, **potrpi voljneje**, upa živeti, hvaležnejši je za vse.

Sveto poslednje olje pa **odpusti** bolniku tudi vse tiste grehe, ki se jih spovedati ne more vsled svoje duševne ali telesne slabosti. Take slabosti je pa obilo zlasti v vsakem otroku, če je zelo bolan. Saj mu je treba pomagati za spoved še tedaj, če je zdrav; če je pa bolan, mu je pa treba za dobro spoved kar božje pomoči. In to mu da sveto poslednje olje: nadomesti, česar otrokova slabost ne zmore. Kar manjka pri izpraševanju vesti, pri kesanju, pri popolnosti povedanega, pri pokori — vse poravnava sveto poslednje olje. Še kazni v vicah mu odpusti, več ali manj, kakor že prejme otrok ta sveti zakrament: bolj ali manj iskreno. Ali ni vse to v veliko srečo otrokovo? In če še nič ne omenimo milosti božje, ki z njo bogateje okraši dušo otrokovo. Zakrament svetega poslednjega

olja je res poleg svete popotnice najboljše vzgojno sredstvo za čas otrokove hude bolezni. Bog sam popravi in ozdravi, kar je pustila na otroku hudega njegova naravna slabost ali pa zakrivila vnemarna vzgoja staršev.

Pa moramo omeniti še dvoje velikih dobrot tega zakramenta. Ena je ta: Zakrament svetega poslednjega olja dá bolniku tudi **telesno zdravje**, če je koristno njegovi duši. Sveti apostol Jakob to izrecno omenja v svojem pismu (5, 14. 15.): »Če pa kdo med vami zboli, naj pokliče k sebi mašnike iz cerkve; ti naj molijo nad njim in naj ga mazilijo z oljem v Gospodovem imenu. In molitev v veri **otmè** bolnika in Gospod mu **polajša**, in če je v grehih, se mu **odpusté**.« To velja še posebno za bolno deco, da ji Gospod rad polajša trpljenje, ker ga najbrže otrok ni zaslužil s hudobijo; pa da ga tudi **otmè**, ko ga je utrdil v **dobrem in zresnil** v bolezni, pa porabi znabiti še za **velike** naloge v življenju.

To je pa drugo, kar hočemo omeniti: Sveto poslednje olje **oslabi** v otroku tudi **na gnenje** v greh. Okrepi mu pa voljo, da bolj vzljubi, kar je pravega, hudo se mu pa pristudi. O, koliko dobrih sklepov je že povzročila milost svetega poslednjega olja zlasti v mladini, ki še ni tako v sponah grešnih navad, koliko poboljšanja utemeljila pa svete resnobe vzbudila za varstvo v najnevarnejših letih! Neka mati je zapisala o svojem sinku to-le: »Moj šestletni fantič je bil par tednov hudo bolan. Prevideli so ga. A ljubi Bog je dal, da je okreval. Od tedaj je pa mnogo pobožnejši. Rad govori o Božu, o angelcih in nebesih, pa moli, kot nikdar prej, rad zase in za nas, da bi prišli vsi k njegovim umrlim bratcem, ki so že v nebesih. Večkrat me vpraša, ali je ljubi Bog vesel, če je kdo rad bolan... Sploh je otrok zdaj mnogo manj **sneđen** in ne laže več, kar mi je delalo prej mnogo skrbi in jeze. Pa tudi jaz sem po otrokovi bolezni mnogo bolj vneta za njegov blagor —.« Tu imate zgled, kako res tudi ta sveti zakrament vzgojno vpliva. Ne

imenuje ga zastonj cerkvena molitev »nebeško zdravilo«.

Dobri otroci bodo torej zelo želeli tega zakramenta svojim otrokom, če jim kateri nevarno zbolí. Seveda otroci, ki še niso pri pameti in za spoved, tudi tega zakramenta ne morejo sprejeti. Ali kakor hitro se lahko sodi, da je kateri vsaj nekoliko pri pameti, ne pustite ga v bolezni brez svete popotnice in svetega poslednjega olja. Hudo bi se zagrešili pred Bogom, če bi tak otrok umrl nepreviden. Sveti oče Pij X. so sprejeli v svoj znameniti odlok o zgodnjem otroškem svetem obhajilu tudi te-le besede: »Nad vse graje vredna — pomnite starši! — nad vse graje vredna je navada, da se otrokom ne podeli sveta popotnica in sveto poslednje olje, ko se zavedajo pameti, in da se pokopavajo po obredu otrok. Naj škofje ostro postopajo proti tistim, ki nočejo opustiti te navade.« Najbolj prav bo torej, če pokličete duhovnika tudi k šest ali sedemletnemu otroku, če nevarno zbolí; duhovnik bo že presodil, ali je otrok za svete zakramente, ali ni.

Toda duhovnika nikar ne kličite prepozno za to reč! Še manj, če je treba prevideti otroka. Še odrasel človek, ki je kolikor toliko že bolj poučen in pripravljen, mora biti previden, ko je pri jasni zavesti; koliko bolj otrok, ki je še zdrav ves raztresen, in ki se mu naglo zmede, če je bolezen huda in nevarna. Rajši dva dni preje kot dva dni kasneje, da bo otrok lepo spovedan in obhajan, pa da bo tudi zavedno prejel sveto poslednje olje in papežev blagoslov.

Mati naj se pa potruži tudi v takih težkih urah, da izpolni svojo vzgojiteljsko krščansko dolžnost na otroku, znabiti zadnjo. Pouči naj malička vsaj za prvo silo o sveti spovedi, o sveti popotnici, kakor smo že spredaj omenili pri dotičnih zakramentih. Zlasti mu vzbudi prav resnobno kesanje. A tudi o svetem poslednjem olju in o papeževem blagoslovu mu dopovej, kake milosti bo prejel bolniček od ljubega Boga. Saj vendar smemo upati, da ti, krščanska mati, sama to veš? Oprosti to gri-

vo besedo: so tudi matere, krščene, ki za en mak nimajo vednosti o teh milostih. A dobra krščanska mati vse to ve; tudi to ve, da je zlasti vdanost v božjo voljo zelo potrebna za vredni prejem svetega poslednjega olja. Zato bo izkušala z milo materinsko besedo — rekli bi — zazibati otroka v to vdanost. Spomnila bo bolnička na predobrotljivega nebeškega Očeta, ki skrbi za ptičke pod nebom in za cvetice na polju, posebno pa še za otroke, ki jih ima med vsemi zemeljskimi stvarmi najbolj rad. Ljubi Bog da otrokom to, kar je zanje najboljše. Včasih je to tudi grenko in hudo, a neskončno modri Bog že ve, zakaj to pošlje. Včasih je tudi težka bolezen otroku v veliko korist. Boljše je, iti mlad s sveta, pa v ljubezni božji, kot star, pa obložen z grdimi grehi. Ali ni lepo, nedolžen priti k ljubemu Jezusu, k dobri materi Mariji, med angele in svetnike božje — iz tega britkostipolnega življenja, kjer itak nihče ne ostane dolgo, ampak mora tudi enkrat leči in umreti, prej ali slej. Pri Bogu je pa večno življenje in večna radost. Ali ne boš šel rajši tja gor? Tam so že dedek in stara mati in ta striček in ona tetka in bratec in sestra, pa tudi atej in mamica prideta kmalu gor in vsi bratci in vsi sestre, pa bomo skupaj vse večne čase, zmiraj zdravi in zmiraj veseli in vsi pri ljubem Bogu.

Znabiti bo težak materi, neizrečeno težak ta zadnji krščanski pouk ljubemu otroku: a pomisli naj, da bo otroku v blagor in še v večni blagor. V plačilo bo pa naklonil ljubi Bog tudi materi vdanost v božjo voljo, če znabiti res seže koščena roka po otrokovem srcu in ga ustavi.

Prav lepo in koristno je tudi, če so otroci prisotni, ko se deli bolnemu otroku zakrament svetega poslednjega olja (seveda, če ni bolezen nalezljiva!) Vidiijo bolnika, nedavno še tako veselega, zdaj vsega onemoglega, in spoznajo revo človeško; gledajo potrtega očeta in objokano mater in se prepričajo o globoki ljubezni staršev; opazujejo skrbljivo prizadevanje duhovnikovo za otrokovo dušo, pa pretrese tudi njo svet strah pred sodbo božjo. Še tudi

zdravnikovi obiski vplivajo vzgojno: otrok se uči ob njih spoštovati znanost in ceniti zdravje, ki je naglo zapravljeno, a počasi popravljeno.

K umiranju pa nikarte nežnih otrok zraven! S smehljajem tudi najnedolžnejši otrok ne gre s sveta. Smrt je le kazen in kazen ostane, naj si bo v zibeli ali na cesarski postelji ali na pogradu.

Pač pa, če otrok okreva, v cerkev ž

njim, da se ljubemu Bogu zahvali za vrtno zdravje. Mamica ga spremlja. Gotovo ga bo rada vnovič Bogu darovala in posvetila. Darovala pa tudi svoje prestane skrbi in prečute noči. Plačila ne bo zahtevala: dovolj ji je zdravje otrokovo. A plačilo ji bo drugod prihranjeno. »Kdorkoli da komu izmed teh najmanjših le kozarec mrzle vode..., resnično, povem vam, ne bo izgubil svojega plačila.« (Mat. 10, 42.)

(Dalje.)

Zlate niti

Zlate niti predem
vedno dan za dnev,
sprezam jih v daljavo,
dasi v svet ne smem.

Lahno jih razprezam
preko polj, gorá,
pod blesteče solnce,
pod sijaj zvezdâ.

V majevo zelenje,
v junijev škrlat
in v jesensko listje
vpletam motoz zlat.

Moje zlate niti
pred oltarje spó,
kjer v ciborij tihi
skriva se nebo.

Do vseh svetih hostij
vodi zlata vez,
srečata se v vsaki
stvar in Kralj nebes.

M. Elizabeta.

Otrok poboljša očeta.

V lični knjižici »Pouk za prvoobhajance« čitam naslednjo povest:

Bil je nekoč oče, ves vdan pijančevanju. Večkrat je pretepal ženo. Njegov otrok je slišal v šoli od g. kateheta, da je treba nam samim trpeti, če hočemo spreobrniti grešnika. In kaj stori dobri otrok? Pri kosilu vzame le juho in košček kruha ter se brani, vzeti prikuho in meso. »Ali si bolan?« ga vpraša začudena mati. »Ne, ljuba mati!« »Pa jej vendar!« ga sili oče. »Danes ne, ljubi cče.« — »Dobro, pa ostani lačen po svoji trmi!« — Zvečer pride

oče spet pijan domov, razbija in preklinja, da je grdo. Otrok plaka, in drugi dan opoldne užije le košček kruha in vode. Mati postane nemirna, oče pa se raziezi: »Ali boš jedel ali ne?« zavpije nad otrokom. »Ne,« odvrne fantek mirno in trdno. »Ne bom jedel, dokler vi oče preveč pijete in kolnete in uboga mati tako jokajo. To sem obljubil ljubemu Bogu.« — Oče povesi oči, srce pa mu bije gor do grla. Zvečer pride trezen in miren domov. Otrok je bil vesel in je jedel z najboljšim tekom. — Ali slaba navada je potegnila moža še enkrat za seboj. Otrok se začne zopet postiti. Oče se tokrat ne upa vprašati, le debela solza se mu vdere po licu,

¹ Keller, Einhundert lehrreiche Geschichten für Erstkommunion, glej str. 205.

mati pa tiho joka. Le otrok ostane popolnoma miren pri kruhu in vodi. Tedaj pa oče vstane, objame otroka in reče: »Ali bi ti vedno delal tako?« — »Da, ljubi oče, dotlej, da umrem, ali pa da se vi pobolj-

šate.« Tedaj mu oče odvrne: »Otrok moj, tvoja mati se ne bo jokala več nad menoj — nikdar več!« — in držal je svojo besedo do smrti.

A. Š.

Doživljaji francoskega ujetnika.

Poroča dr. Anton Zdešar.

(Dalje.)

Preden nadaljujem opis svojih dogodivščin, kakor bi bili rekli pred 60, 70 leti, pa nekaj splošnih opomb, ki naj malo pojasné,

teri marsejski duhovniki rekli: »Če bi bil naš prefekt v Marseji krščanski človek, ne pa jud, bi vas bil gotovo pustil naprej.« Franco-

Cerkev Marije Stražarice (Maria de la Garde) pri Marseji na Francoskem.

zakaj da so ujeli ravno nas duhovnike. Popolnega razloga za to sicer niti danes še ne vem, ga bržkone tudi nikdar izvedel ne bom, toda ko sem od 26. aprila 1916 pa do 23. marca 1917 bival napol svoboden pri naših francoskih misijonarjih v Marseji, so mi marsika-

ski prefekt je civilni predstojnik enega departmá-a (département), torej nekako to, kar je pri nas deželni predsednik. Po navadi je vsak prefekt framacon (Franc-maçon = prostozidar), zato pa tudi skrajno sovražen duhovniku. Značilna je sodba, ki sem jo slišal

iz ust zelo inteligentnega francoskega urednika-duhovnika: »Vsi prefekti so hudobni.«¹ Mesto Marseja torej je tako srečno, da ima kot sedež prefektore za prefekta moža, ki je pripadnik judovskega rodu in ki sliši na zveneče ime Šramek (Schramek). Pravili so, da je iz Alzacije; in res je v Straßburgu več judovskih obitelji s tem imenom. Ta monsieur (m'sjé) Schramek torej da je bil posebno za to, da smo prišli v ujetništvo, vkljub temu, da smo bili duhovniki, in vkljub temu, da so marsejske civilne in vojaške oblasti čisto dobro vedele, da v Avstriji nas duhovnikov vojaška služba ne veže. V koliko je bil jud Schramek res kriv našega ujetništva, sicer ne vem; vem pa za gotovo da so poveljniki posameznih francoskih bojnih ladij, ko so pozneje še večkrat zaplenili kakšen španski ali laški parobrod z nemškimi in avstrijskimi popotniki na krovu, pobrali in ujeli vse nemške oziroma avstrijske fante in može, dočim so duhovnike pustili mirno naprej proti Italiji. Če smo se potem sklicevali na ta dejstva in vprašali, zakaj da ravno nas držé ujeté, so naši neposredni »predstojniki« zmigavali z ramami in odgovarjali: »Bà, kaj vem jaz, zakaj!« — češ, jaz imam le dolžnost, da vas tu strážim, po drugem ne vprašam.

Istotako je tudi res, da so bili pri francoskih oblastéh judje med nami ujetniki v veliko večjih čisléh, kot mi duhovniki. Mi smo v Marseji opetovano moledovali, naj nam preskrbé kakšen kraj za sv. mašo in po cerkvenih oblastéh tudi vse drugo, kar je za maševanje potrebno. Ali marsejska prefektura je imela ves čas, ko smo bili v Marseji, za vse našo prošnje gluha ušesa. Ko so pa naši judovski soujetniki hoteli praznovati svoje judovsko novo leto in svoj praznik sprave, so pa takoj dobili iz mesta obrednih knjig in vsega, kar je bilo za to praznovanje potrebno.

Drugi vzrok pa je bil bržkone strah, da se pod duhovniško obleko skrivajo pruski vohuni. Francozi so znali ob začetku vojske povečati vse polno dogodbic, kako je ta in oni izteknil pod talarjem drznega Prusaka, ki da je vohunil po Francoskem. Tudi tega ne morem kontrolirati, koliko da je resnice v teh pripovedovanih dogodbicah. Vsekako sta jih podpirali v tej veri dve stvari.

Prva je, da je bil Francoz pred vojsko in ob izbruhu vojske skozi in skozi prepričan, da jim v deželi vse mrgoli samih pruskih vohunov. To vero jim je cepilo v prepričanje zlasti njih poljudno slovstvo. V poljudni francoski povesti ali igri je Francozu nekaj manj-

kalo, če ni imel ene najvažnejših vlog kak prefrigan pruski vohun, oziroma vohunka. In ne samo pri preprostih ljudeh, tudi v duši izobraženih slojev je bila ideja pruskega vohuna ena najrealnejših predstav. Skozi to idejo so nas gledali vojaki, ki so nas stražili, in naši francoski »predstojniki« mesce in mesce, če ne ves čas našega ujetništva; vsaj eno leto še potem, ko so nas ujeli, smo bili zlasti mi duhovniki v očeh naših stražnikov še vedno »suspects« (sumljivi).

Druga stvar, ki jih je podpirala v tem sumu, pa je bila neka priznana lastnost, ki se drži značaja južnega Francoza, namreč njih nagnjenje do pretiravanja, recimo naravnost, njih lažljivost. Iz te njih lastnosti se francoski pisatelj Dodé (Daudet) imenitno norčuje v svojem nedosegljivem »Tartarin de Tarascon«, kjer piše nekako tako-le: »A ne mislite, da lažejo na Jugu? bolj kot na Severu! Ne! Ti ljudje iz Nima (Nîmes), iz Taraskona, iz Marseje ne lažejo bolj kot lažejo v Pikardiji ali v Normandiji. In tukaj na Jugu sploh ne lažejo, marveč mislijo, da je res tako, kedar vam povedó kakšno gorostasno neresnico. Kako to? Zato, ker je tukaj na Jugu edini véliki lažnjivec — solnce. To presneto južno solnce ti oblije vse z neko čarobno lučjo, v kateri se ti zdi najmanjša stvar velika, najneznatnejša važna in velepomembna. Vse laži na Jugu so le — zračno zrcalenje, Fata morgana.«¹

Mi smo se sicer smejali, ko smo brali to satirično pravjo južnofrancoskih »kljukcev«, ali od 24. avgusta 1914 naprej smo občutili neštetokrat prav neprijetno to lastnost francoske duše, ki ima ob najlahnejšem videzu vsakega brž za navihanca, lopova, potuhnjenca, lažnjivca, in ki je imela tudi nas vse za nevarne vohune. Prav smešno je bilo n. pr., ko je enkrat par francoskih mornarjev gledalo napol z gnjevom napol s strahom orjaškega bavarskega frančiškana o. Kašparja Wörtmanna in je eden njih tiho pripomnil: »Voilà, c'est un officier prussien« (Glej, ta je pruski častnik!). Seveda ni bilo nič smešno, če so pod vplivom tega suma tem trje z nami ravnali in nam težili že itak težko ujetništvo.

In žalostnega dejstva, da nas imajo res za prav nevarne ujetnike, smo se zavedli takoj drugi dan, 25. avgusta — bil je ravno praznik sv. Ludovika, francoskega kralja — na vse zgodaj. Pobitega duha smo bili šli k počitku, in pobitega duha smo vstajali iz svo-

² Le Midi-Jug je stalni izraz za južno Francosko, kakor le Nord-Sever za severno Francijo.

¹ »Le mirage« je znani, med Francozi že klasični Daudetov izraz.

¹ Tous les préfets sont méchants.

jih »pernic«. A ko smo zapuščali svoje »sobe« in hoteli ven pred grad, da se navžijemo svežega zraka in pogleda na morje, smo zapazili, da so bila velika vrata skrbno zaprta s ključem in zapahom. Naše edino sprehajališče za jutranjo promenado je bilo majhno, kakih 8 metrov dolgo in široko, s kamnom tlakano dvorišče in pa ozki hodnik, ki je v višini prvega nadstropja tekkel ob notranjih stenah gradu krog in krog nad dvoriščem. Tu smo torej čakali »gostje francoske republike« že precej in vedno bolj nestrpno, kedaj se obrne ključ in odmakne zapah pri velikih vratih in se prikaže kak »vitezki« Francoz, da nas vljudno povabi k zajtrku. Toda ura je bila sedem, osem in devet in od nikoder nobenega Francoza na izpregled!

A zdaj ti razodenem skrivnost, cenjeni čitatelj, zakaj ni bilo v zadnji številki o francoskem restantu ničesar brati. Ta restant se je namreč v ujetništvu tako zelo odvalil kulture in olike, da je za zadnjo številko napisal kar pol poglavja o tem, kako neskončno žalostno in skrajno nespodobno je bilo pri »vitezkih« Francozih s tistimi mednarodnimi napravami, ki so pri vsaki hiši v svrhu javne snage in javnega zdravja namenjene »biranju tega, kar služi poljedelcu pri izboljševanju kmetijstva... S tem je hotel ta neolikanec pokazati, da so bile te tako grozansko škandalozne in nespodobne naprave eno največjih mučil za ujetnike. Francozi so nas često zmerjali z besedami: »Cochons! Barbares!« (Prasci, barbari.) Da so jim naš ljudje radi nespodobnosti teh njihovih naprav te psovke vračali z navrhano mero, je lahko umljivo. To sem bil torej hotel opisati, ker je bila to naša največja muka; ali g. urednik me je opozoril, da pišem za olikano občinstvo 20. stoletja in da o takih rečeh ne gre na široko pisati. Da je to preprečil, mu bodi na tem mestu izrečena lepa zahvala, moja in — čitateljev! Ampak, da razumete, kaj je bilo nam, ki smo navajeni nekoliko dostojnosti, v največjo pokoro, in to skozi toliko časa!

Naj nadaljujem! Nekako ob 10. vendar začeljo ključti pri težkih velikih vratih, naš nemško in francosko govoreči tolmač vstopi in nam pove, da smemo za par ur ven pred grad, kjer bomo dobili tudi kosilo.

Ta prostor pred gradom je bil ves kamenit in pust; toda vsaj pogled na široko morje že človeku razveselil srce, predvsem pa pogled tja proti Marseji, kjer je s precej visokega hriba gledala doli na nas krasna cerkev »Naše ljube Gospe na Straži« (Notre Dame de la Garde). Daleč okoli vidno se blišči v jutranjem

solncu veliki pozlačen kip Matere božje z Jezuškom. Cerkev in kip sta obrnjena proti morju, kakor bi hotela opominjati vse, »ki hodijo po stezah morja« (ps. 8, 9), naj se zatekajo v nevarnostih k njej, ki je morska zvezda in pomoč kristjanov. Mnogokrat priroma vse moštvo kake ladje tja gori k Mariji, da se ji zahvali za rešitev, da izpolni obljubo, s katero so se zaobljubili Mariji ob grozeči nevarnosti. Ko sem bil pozneje 11 mesecev v Marseji, sem bil često tu gori pri Materi božji... V knjigi, v katero »pisujejo svoja imena vsi tuji gg. duhovniki, ki tu mašujejo, sem videl v zakristiji tudi ime našega ljubljanskega knezoškofa, ki so bili tukaj sredi julija 1914. leta, torej dober mesec pred 25. avgustom, ko sem kot ujetnik prvokrat poslal svoje pozdrave in prošnje »Naši ljubi Gospé na Straži«.

Pogled na odprto morje in pa na Marijo gori »na Straži« je zopet nekoliko dvignil pogum potrtega duha. A kmalu je jel ta duh zopet upadati ob pogledu na druge strani v neposredni naši bližini. Da smo ujetniki, morebiti zelo nevarni, o tem so nam pričali vojaki z dolgimi bajoneti, ki so zvesto pazili, da ne bi prestopili črte, do katere smo se smeli sprehajati. In potem to razkošno kosilo! Prva jed: sardine v znanih kositernih škatlicah. Ali ne misliti, da so nam jih nametali kar polne klobuke. Ne, zdaj je vojska in treba je varčevati, zato se glasi ukaz: »Po dva in dva dobita eno škatlico sardin.« Vsak je brž pospravil tistih par ribjih repkov pod streho in kosila — je bilo konec. A ker je komisar, dasi Francoz, vendarle tudi človeško čutil, nam je k drobnim sardinam navrgel še to lažbo, da bodo takoj postavili posebno kuhinjo za nas, zvečer da dobimo večerjo že iz svoje kuhinje. In ker je za obed treba tudi kakšne posode, iz katere se je, je pa podarila, oziroma posodila francoska republika vsakemu izmed nas dve dragoceni stvari: prvič: čisto novo kositerno vojaško skodeljico za menažo, in drugič: čisto novo kositerno žlico. Vilic nam predvidni Francozi niso dali, zato ker bi bile že precej nevarno orožje, če bi se zmislili napasti francosko četo, ki nas je stražila. Nožev pa že itak nismo imeli več. Ko smo namreč dan poprej pripluli k otoku, smo morali oddati vse, kar reže, seka, bode, strelja ali udari, to se pravi: vse britve, nože, škarje in palice; poleg tega še vse fotografske aparate in daljnogrede.

Z vojaško skodeljico in z žlico oboroženi in pa z velikim apetitom smo torej čakali popoldneva in večerje, ki je bila napovedana za ob petih popoldne.

(Dalje prihodnjič.)

Usmiljeni samarijan.
Pojdi in stôri tudi ti tako!

Sv. nadangel Gabriel,

pomočnik v vojaških stiskah.

V žalostnih časih dolge vojske zoper Turka, ki je trajala od leta 1683. pa do leta 1699., ko je bil sklenjen mir v sriemskih Karlovcih, je cesar Leopold I. izbral nadangela Gabrijela za posebnega zaščitnika in varuha svojim armadam in smemu sebi. Storil je to po nasvetu svojega zaupnega svetovalca, kapucina P. Marka d'Aviano, ki je umrl v sluhu svetosti 13. avgusta l. 1699. in bo, tako upamo, kmalu prištet med blažene.

Že dolgo prosimo zmage in miru. Najhujši italijanski napadi so bili odbiti v 11. soški bitki na hribu Škabielu ali Sv. Gabrijelu, a končne zmage in miru še ni. Mir se nam sicer obeta; priti pa vendar še neče. Povzdignimo torej svoje prošnje še k sv. Gabrijelu, »moči božji«, do katerega sta imela trdno zaupanje omenjena cesar Leopold I. in P. Marko d'Aviano. (Prim. M. Héyret, Der hl. Erzengel Gabriel unser Helfer in Kriegsnöten, Wien 1917, Mayer & Komp.).

Po nadangelu Gabrijelu je Bog v Stari zavezi preroku Danijelu razodel čas pri-

hoda Mesijevega (Dan. 9. p.). Po njem je napovedal v Novi zavezi duhovniku Zahariju, da bo njegova soproga Elizabeta spočela predhodnika Mesijevega, sv. Janeza Krstnika (Luk. 1, 5—25). Nadangel Gabrijel je v imenu sv. Trojice snubil Devico Marijo za nevesto Sv. Duhu (Luk. 1, 26—38). On je prvi označil velikost Marijino, ko jo je pozdravil: »Milosti polna, Gospod je s Teboj, blažena si med ženami!« (Luk. 1, 28.). Nadangel Gabrijel je tolažil sv. Jožefa, ko je bil v dvomih, ali naj poroči Marijo (Mat. 1, 18—25). On je označil pastirjem na betlehemske poljanah rojstvo Zveličarjevo (Luk. 2, 8—20). Spremljal je sv. Družino, ko je bežala v Egipt in ko se je iz Egipta spet vračala v Sv. Deželo (Mat. 2, 13—23).

Sv. nadangel Gabrijel je torej v tesni zvezi s skrivnostjo našega odrešenja: z Zveličarjem, njegovo Materjo in skrbnim varihom sv. Družine. Zato smemo tudi mi upati v njegovo mogočno pomoč in zlasti še v hudih poskušnjah sedanje strašne vojske.

Oskrba sirot.

Kakor je bilo povedano v zadnji številki, se zdaj zopet prične redno posredovanje sirot. Kako bo to šlo?

V Lichtenthurnovem zavodu v Ljubljani bo vedno nekaj deklic, v zavodu sestre Marije v Bohoričevi ulici št. 29 pa nekaj dečkov na izbiri za dobre ljudi, ki bi jih hoteli vzeti za svoje. Najbolje, da bi dotičniki prišli ponje sami, da vidijo, kaj dobé... Kdor pride iz tega namena v Ljubljano, naj se oglasi v »Dobrodelni pisarni« (Kolodvorska ulica 35). Kdor pa želi, da se mu otrok doloži na dom, se mu bo tudi ustreglo. Najprej tištim, ki so se že davno priglasili, a niso še nič dobili. Naj ne zamerijo, da se je tako

dolgo odlašalo. Prišla je namreč vmes neka zmeda, ki je to delo ustavila. Zdaj je ta zadržek odpravljen in se delo lahko nadaljuje. Kakor pa že rečeno, se gre pri tem le za manjše otroke, kvečjemu do 12. leta, ne za večje, ki si že lahko sami kruh služijo.

Gre se pa zdaj tudi za to, da potrebne sirote dobimo, da jih je mogoče naprej oddajati. Naredili smo namreč to napako, da smo jih prej ponujali, predno smo jih imeli. Kdor torej želi siroto oddati, naj piše Dobrodelni pisarni. Od tam bo dobil vprašalno polo, na katero bo treba zapisati vse potrebne podatke, da se vidi, če je otrok res sirota in res potrebna tuje

pomoči. Podatki morajo biti potrjeni od župnega urada. Potem bo prišel odgovor, če se sirota sprejme ter kdaj in kam naj jo pripeljejo.

To je trajna preskrba sirot. Zdaj pride pa še neka začasna preskrba, namreč preskrba begunskih otrok. O tem pa govori naslednji oklic:

Prošnja rodoljubom na Štajarskem in na Kranjskem v obrambo begunske mladine.

Naši begunci s Primorskega životarijo razkropljeni skoro po vseh deželah cesarstva. Njihova težka usoda po taboriščih je splošno znana. Nenadoma so morali bežati izpod domače strehe in večinoma niso mogli rešiti niti potrebne obleke. Doma so pustili lepa domovja, v hlevih živino, na poljih pridelke pridnih rok. Poginili so bili v revščino, pomanjkanje in bolezn.

Po dvainpolletnem trpljenju sije beguncem nada, da se bodo mogli vračati v svoje domače kraje. Najprej delavci, ki bi opravljali dela v vinogradih in na polju ter pomagali popravljati in zidati stanovanja. Na tisoče beguncev pa ostane še dolgo v tujini, v prvi vrsti vsi otroci, ki bi bili v veliko oviro staršem pri domačih opravilih. Ali naj ostanejo ti otroci še nadalje po taboriščih v tujini, kjer trpe telesno in duševno? Kdor ima kaj zmisla za bodočnost našega naroda, mora vzklikniti z nami: Otroci naši ven iz taborišč med našo vrlo slovensko ljudstvo, kjer najdejo varno zavetje ter se ohranijo telesno in duševno, da se pozneje vrnejo čvrsti in zdravi v svoje iz razvalin na novo vzrastle domove!

Podpisani odbor je prevzel poleg drugih obsežnih nalog tudi to, da posreduje in organizuje preselitev naših begunskih otrok iz taborišč v slovenske kraje na Štajarskem in na Kranjskem. Po zgledu, ki se je dobro obnesel na Hrvaškem, sprejmi vsaka občina nekoliko otrok ter jih razdeli med boljše posestnike. Le-ti dajo begunskim otrokom stanovanje in hrano in ravnaajo z njimi v vsakem oziru kakor s svojimi otroci. Nad šest let stari otroci

bodo morali hoditi v šolo. Domači duhovniki in učitelji imejte take otroke v posebnem izkazu ter jih nadzorujte tudi v hiši rodoljubnega rednika. Vsako neprilичnost naznanite krajevemu odboru. Le-ta uravnaj stvar sam ali pa obvesti podpisani osrednji odbor.

Rodoljubi! Zima je pred durmi. Hudi časi nas še čakajo. Da jih ložje in mirnejše prebijemo, zaupajmo rečene slovenske otroke svojim imovitejšim rojakom, kajti prepričani smo, da bodo ti revčki pod njihovo rodoljubno streho najbolj varni na duhu in telesu. Raditega prosimo iskreno vse gg. duhovnike, župane, učitelje in druge rodoljube, da začno v svojih občinah živahno tekmovalje med imovitejšimi posestniki, da sprejmejo po enega ali več otrok pod svojo rodoljubno streho. Uspehe svojega plemenitega prizadevanja izvolite naznaniti podpisanemu odboru. Dovolj junakov nam je pobrala vojna, dovolj bo nesrečnih pohablencev sebi in okolici v križ in težavo, dovolj naše nežne mladine leži v črni tuji zemlji, — odslej pa ne pustimo brezskrbno poginiti niti enega samega naših otrok. Otroci vsi nazaj pod domoljubno in skrbno slovensko streho! Rojaki, pomagajte pri takem rodoljubnem delu!

Na Dunaju, dne 6. decembra 1917.

Osrednji odbor za vrnitev beguncev in obnovo Primorja.

I., Bankgasse 2.

Priporočilo gospoda knezoškofa.

»Osrednji odbor za vrnitev beguncev in obnovo Primorja« me prosi, naj priporočim njegovo prizadevanje za begunske otroke. Potrebno je, da »otroke« čimpreje spravijo iz taborišč pod varnejšo streho naših kmetijskih posestnikov, posebno po Štajarskem in Kranjskem. V taboriščih namreč jim grozi telesna in duševna poguba, lakota in bolezen. Precej pa je kmetijskih domov, ki bi pod svojo varno streho mogli sprejeti po enega ali po več otrok, kjer bodo preskrbljeni za dušo in za telo.

Hodili naj bi v šolo in doma pomagali, kakor delajo domači otroci.« — Ker je zadeva nujna, zato tem potom prosim vse vernike in gg. duhovnike, da bi se za to posebno delo krščanske ljubezni zavzeli. Iz ljubezni do malega Jezusa in iz hvaležnosti do Boga, ki je naše družine obvaroval doma in nismo morali bežati v tuje kraje in tam trpeti ter umirati, izkažite usmiljenje sirotnim otrokom in jih vzemite pod streho. Vedite, da bo naš Zveličar vse,

karkoli boste storili begunskim otročičem, sprejel, kakor da ste njemu storili. Jaz sam bom pomagal po svojih močeh.

† Anton Bonaventura,
knezoškof.

Hiše torej, ki bi želele sprejeti kakega begunčka v »rejo«, naj to naznanijo čč. gg. dušnim pastirjem, ki bodo to sporočili gori navedeni pisarni, da vam bodo otroka doposlali. Storite to dobroto, katerim je mogoče!

Nazaj!

Ti greš nazaj,
Kraljica svetogorska, spet!
Tvoj dom, o Mati, je otet
sovražnih čet. Sedaj te mater
proseče vabi iz daljin
otrok iz soških pokrajin.

Ti greš nazaj!
S teboj begunci razkropljeni
že dolgo hrepene
po rodni hišici ljubljéní,
kjer njih so nade vse.

Ah, želje te!
Porušen je domači krov,
in mi smo reve brez domov.
vse vojna vihra nam je vzela,
pa ne bi solza nam v očeh blestela? ...

Ti greš nazaj,
Marija naša skrbna mati,
krog tebe vsi se zberemo
in solze si oteremo
ter nehamo jokati.
Premine noč trpljenja,
zasije zopet dan veseli,
domovi bodo oživali,
vrnila se bo sreča vsa.
A Tebi, o Kraljica mila,
ljubezen bode vence vila
vse čase ljudstva Tvojega.

Ti greš nazaj!
Presrečna naša bo dežela
pozdrave Tebi večno peša.

Savinjka.

Za naše invalide.

Vojska seka in kolje brez usmiljenja. Žrtve njene so silne in neštete.

Ali moremo mi, ki smo doma na varnem in mirnem, biti njim nasproti brezbrizni? Ne! Mrtvim stavimo spomenike. Ali bomo pa pri tem živih čisto pozabili?!

Mrtvim slava in večni pokoj, a živim — pomoč! Ravno ti siromaki, ki so izgubili v krvavem metežu oči, roke ali noge, posluh, pamet... in bodo nosili te sledove vojske do svoje smrti, so vredni našega naiglobokejšega sočutja,

a potrebni tudi dejanske pomoči.

Seveda je dolžna skrbeti zanje država, za katero so se žrtvovali. Država bo tudi svoj del storila; a država vendar nima — živega srca. Zato so se poleg državne oskrbe in v stiku z njo stvorile pri vseh narodih organizacije (društva, odbori, naprave), ki so prevzele nalogo, za svoje rojake - invalide skrbeti in jim breme življenja, ki jim ostane itak dovolj težko, kar najbolj mogoče olajšati.

Ali naj sami mi Slovenci svojih

pomoči. Podatki morajo biti potrjeni od župnega urada. Potem bo prišel odgovor, če se sirota sprejme ter kdaj in kam naj jo pripeljejo.

To je trajna preskrba sirot. Zdaj pride pa še neka začasna preskrba, namreč preskrba begunskih otrok. O tem pa govori naslednji oklic:

Prošnja rodoljubom na Štajarskem in na Kranjskem v obrambo begunske mladine.

Naši begunci s Primorskega životarijo razkropljeni skoro po vseh deželah cesarstva. Njihova težka usoda po taboriščih je splošno znana. Nenadoma so morali bežati izpod domače strehe in večinoma niso mogli rešiti niti potrebne obleke. Doma so pustili lepa domovja, v hlevih živino, na poljih pridelke pridnih rok. Pognani so bili v revščino, pomanjkanje in bolezn.

Po dvainpolletnem trpljenju sije beguncem nada, da se bodo mogli vračati v svoje domače kraje. Najprej delavci, ki bi opravljali dela v vinogradih in na polju ter pomagali popravljati in zidati stanovanja. Na tisoče beguncev pa ostane še dolgo v tujini, v prvi vrsti vsi otroci, ki bi bili v veliko oviro staršem pri domačih opravilih. Ali naj ostanejo ti otroci še nadalje po taboriščih v tujini, kjer trpe telesno in duševno? Kdor ima kaj zmisla za bodočnost našega naroda, mora vzklikniti z nami: Otroci naši ven iz taborišč med našo vrlo slovensko ljudstvo, kjer najdejo varno zavetje ter se ohranijo telesno in duševno, da se pozneje vrnejo čvrsti in zdravi v svoje iz razvalin na novo vzrastle domove!

Podpisani odbor je prevzel poleg drugih obsežnih nalog tudi to, da posreduje in organizuje preselitev naših begunskih otrok iz taborišč v slovenske kraje na Štajarskem in na Kranjskem. Po zgledu, ki se je dobro obnesel na Hrvaškem, sprejmi vsaka občina nekoliko otrok ter jih razdeli med boljše posestnike. Le-ti dajo begunskim otrokom stanovanje in hrano in ravnaajo z njimi v vsakem oziru kakor s svojimi otroci. Nad šest let stari otroci

bodo morali hoditi v šolo. Domači duhovniki in učitelji imejte take otroke v posebnem izkazu ter jih nadzorujte tudi v hiši rodoljubnega rednika. Vsako neprilichnost naznanite krajevemu odboru. Le-ta uravnaj stvar sam ali pa obvesti podpisani osrednji odbor.

Rodoljubi! Zima je pred durmi. Hudi časi nas še čakajo. Da jih ložje in mirneje prebijemo, zaupajmo rečene slovenske otroke svojim imovitejšim rojakom, kajti prepričani smo, da bodo ti revčki pod njihovo rodoljubno streho najbolj varni na duhu in telesu. Raditega prosimo iskreno vse gg. duhovnike, župane, učitelje in druge rodoljube, da začno v svojih občinah živahno tekmovanje med imovitejšimi posestniki, da sprejmejo po enega ali več otrok pod svojo rodoljubno streho. Uspehe svojega plemenitega prizadevanja izvolite naznaniti podpisanemu odboru. Dovolj junakov nam je pobrala vojna, dovolj bo nesrečnih pohablencev sebi in okolici v križ in težavo, dovolj naše nežne mladine leži v črni tuji zemlji, — odslej pa ne pustimo brezskrbno poginiti niti enega samega naših otrok. Otroci vsi nazaj pod domoljubno in skrbno slovensko streho! Rojaki, pomagajte pri takem rodoljubnem delu!

Na Dunaju, dne 6. decembra 1917.

Osrednji odbor za vrnitev beguncev in obnovo Primorja.

I., Bankgasse 2.

Priporočilo gospoda knezoškofa.

»Osrednji odbor za vrnitev beguncev in obnovo Primorja« me prosi, naj priporočim njegovo prizadevanje za begunske otroke. Potrebno je, da »otroke« čimpreje spravijo iz taborišč pod varnejšo streho naših kmetskih posestnikov, posebno po Štajarskem in Kranjskem. V taboriščih namreč jim grozi telesna in duševna poguba, lakota in bolezen. Precej pa je kmet-skih domov, ki bi pod svojo varno streho mogli sprejeti po enega ali po več otrok, kjer bodo preskrbljeni za dušo in za telo.

Hodili naj bi v šolo in doma pomagali, kakor delajo domači otroci.« — Ker je zadeva nujna, zato tem potom prosim vse vernike in gg. duhovnike, da bi se za to posebno delo krščanske ljubezni zavzeli. Iz ljubezni do malega Jezusa in iz hvaležnosti do Boga, ki je naše družine obvaroval doma in nismo morali bežati v tuje kraje in tam trpeti ter umirati, izkažite usmiljenje sirotnim otrokom in jih vzemite pod streho. Vedite, da bo naš Zveličar vse,

karkoli boste storili begunskim otročičem, sprejel, kakor da ste njemu storili. Jaz sam bom pomagal po svojih močeh.

† Anton Bonaventura,
knezoškoč.

Hiše torej, ki bi želele sprejeti kakega begunčka v »rejo«, naj to naznanijo čč. gg. dušnim pastirjem, ki bodo to sporočili gori navedeni pisarni, da vam bodo otroka doposlali. Storitite to dobroto, katerim je mogoče!

Nazaj!

Ti greš nazaj,
Kraljica svetogorska, spet!
Tvoj dom, o Mati, je otet
sovražnih čet. Sedaj te mater
proseče vabi iz daljin
otrok iz soških pokrajin.

Ti greš nazaj!
S teboj begunci razkropljeni
že dolgo hrepene
po rodni hišici ljubljeni,
kjer njih so nade vse.

Ah, želje te!
Porušen je domači krov,
in mi smo reve brez domov.
vse vojna vihra nam je vzela,
pa ne bi solza nam v očeh blestela? ...

Ti greš nazaj,
Marija naša skrbna mati,
krog tebe vsi se zberemo
in solze si oteremo
ter nehamo jokati.
Premine noč trpljenja,
zasiže zopet dan veseli,
domovi bodo oživelci,
vrnila se bo sreča vsa.
A Tebi, o Kraljica mila,
ljubezen bode vence vila
vse čase ljudstva Tvojega.

Ti greš nazaj!
Presrečna naša bo dežela
pozdrave Tebi večno pela.

Savinjka.

Za naše invalide.

Vojska seka in kolje brez usmiljenja. Žrtve njene so silne in neštete.

Ali moremo mi, ki smo doma na varnem in mirnem, biti njim nasproti brezbrizni? Ne! Mrtvim stavimo spomenike. Ali bomo pa pri tem živih čisto pozabili?!

Mrtvim slava in večni pokoj, a živim — pomoč! Ravno ti siromaki, ki so izgubili v krvavem metežu oči, roke ali noge, posluš, pamet... in bodo nosili te sledove vojske do svoje smrti, so vredni našega naiglobokejšega sočutja,

a potrebni tudi dejanske pomoči.

Seveda je dolžna skrbeti zanje država, za katero so se žrtvovali. Država bo tudi svoj del storila; a država vendar nima — živega srca. Zato so se poleg državne oskrbe in v stiku z njo stvorile pri vseh narodih organizacije (društva, odbori, naprave), ki so prevzele nalogo, za svoje rojake - invalide skrbeti in jim breme življenja, ki jim ostane itak dovolj težko, kar najbolj mogoče olajšati.

Ali naj sami mi Slovenci svojih

nesrečnih vojakov pozabimo? Del so našega naroda, branilci našega domovja, udje našega telesa, kri naše krvi. Kako bi jih mogli, mi, ki smo zdravi in celih udov, gledati v njih bedi, pa jim ne pomagati, kolikor moremo?

Iz tega vzroka se je — dovolj pozno — sestavil slovenski odbor za preskrbo invalidov, ki ima svoj glavni sedež v Ljubljani, a želi, da se mu slični odbori pridružijo po vseh slovenskih pokrajinah. Naloga tega odbora je jasna in bo njegove namene odobral in z veseljem pozdravil vsak človeško in krščansko čuteč Slovenec.

Odbor se torej obrača do vseh rojakov in apelira na njih človekoljubnost, radodarnost in krščanstvo: **Pomagajte ubogim žrtvam vojske, našim rojakom-invalidom** kar največ mogoče, da bodo mogli lažje prenašati svojo nemilo usodo! Vsak zdrav človek naj bi čutil v sebi dolžnost, prispevati svoj del k oskrbi in preskrbi teh betežnikov, ki jih je zadela kruta usoda. Hvaležnost za to, da smo sami živi in zdravi, naj nas priganja k temu!

Prosimo zanje materijalne in moralne pomoči.

Materijalne. Ako hočemo invalidom pomagati k boljšemu življenju, potrebujemo predvsem denarnih sredstev. Odbor ne misli državi odvzemati njenih obveznosti do invalidov; skrbel bo le, da bodo invalidi vselej prišli do svojih pravic, ki jih smejo zahtevati od države. A v mnogih slučajih bo državna pomoč nezadostna. Ako se hoče invalidom pomagati, je treba znatnih svot. Odbor se obrača zlasti do tistih, ki so boljše situirani in še posebe do onih, ki jim je bila gmotna sreča v vojni mila, da se izkazujejo s primerno podporo žrtvam iste vojne.

Darovi naj se pošiljajo »Dobrodelni pisarni« v Ljubljani, Kolodvorska ulica šte. 35.

Invalidom pa se ne pomaga le z denarno podporo, ampak tudi in zlasti s tem, da se jim preskrbi primerno delo in služba. In v tem oziru apelira odbor na vsake vrste delodajalce in gospodarje, da naj blagohotno sprejemajo invalide v delo in službo s primernim plačilom. Ponudbe za službo in delo naj se istotako sporočajo zgoraj navedeni pisarni.

Odbor pa prosi občinstvo, naj uboge invalide tudi moralno podpira, s tem, da je do njih sočutno in prijazno, da jih tolaži, pa tudi osrčuje in bodri. Mnogi invalidi so potrti in malosrčni, kar zelo slabo vpliva na njih duševno in telesno življenje. Takim je treba tolažbe in bodrila, posebno še bodrila k veselju za delo. Brezdelnost je največji sovražnik invalidov, je njih moralna poguba. Delo daje veselje do življenja. Zato naj se vsi invalidi navajajo k temu, pa naj se jim tudi daje priložnost, da dobe svojim zmožnostim primerno delo. Najprej se mora vsak izvežbati v kakem poklicu, k čemur je večkrat treba nekoliko ali še precej moralne sile, in potem naj tisti poklic izvršuje.

Poleg brezdelnosti so invalidi izpostavljeni tudi drugim moralnim nevarnostim, med katerimi je v prvi vrsti pijančevanje. Slavno občinstvo se nujno prosi, da naj ne bo preradodarno s to vrsto tolažbe, ki jim utegne biti pogubna.

Odbor se je obrnil tudi do deželnega šolskega sveta kranjskega, naj se po šolah opozore otroci, da ne bodo ubogih pohablencev zaničevali in žalili, marveč jim zaradi velikih žrtev, prinešenih domovini, skazovali primerno spoštovanje.

Odbor se trdno nada, da bo naša javnost imela in pokazala popolno umevanje velike in lepe naloge, ki je nam vsem s tem dana in bo po svojih najboljših močeh podpiralo to človekoljubno, rodoljubno in bogoljubno započetje.

Marijino cvetje

Pravi pojm o Marijini družbi.

Na tem mestu smo doslej podajali Marijinim družbenikom posamezne nauke, kakor je ravno potreba in prilika nanesla. Nauki niso bili med seboj v posebni zvezi, ampak le bolj vsak sam zase.

Gloria in excelsis Deo!

Odslej pa hoče »Marijino cvetje« pri-
našati od številke do številke celoten
nauk o Marijinih družbah; nauke, ki so
med seboj v zvezi, ki drug drugega spo-
polnjujejo in pojasnjujejo. Podati hočemo
celotno sliko Marijine družbe: kakšna je
in kakšna mora biti, oziroma; kakšni mo-
rajo biti njeni udje. To bo nekakšna ob-
širnejša razlaga pravil, ki je prav po-
trebna.

Zdi se namreč, da mnogi nimajo pra-
vega pojma o družbi: Kaj je nje bist-
vo, nje namen, katere so njene dolžnosti.

Zato nekatere družbe bolj životarijo ka-
kor žive. Na zunaj je nekaj videti, lupina
je tukaj, a jedra je premalo, notranjosti
manjka. Slovesen sprejem in svetinja in
trak in zastava in procesija, to je vse lepo,
a je premalo. Lahko bi se reklo o takih
družbah, kar je rekel sv. Pavel že o prvih
kristjanih, ki sv. Rešnjega Telesa niso pre-
jemali z vredno pripravo: »Zato je med
vami mnogo bolehnih in hiraajočih in mno-
gi spé.« Zato toliko pritožb nad družba-
mi in družbeniki. Vsega tega bi ne smelo
biti, ko bi imeli vsi pravi pojm o bist-
vu in dolžnostih Marijinih družb.

Marijina družba mora namreč biti
izbrana — ne samo zbrana, ampak — iz-
brana četa Marijina. Marijina družba
zahteva, da njeni udje hrepene po kr-
ščanski popolnosti, to je: da si
prizadevajo ne samo za silo krščansko ži-
veti, ne samó velikih grehov se varovati,
ampak hrepneti po boljšem krščan-
skem življenju, se truditi za lepe krščan-
ske čednosti. Pravimo hrepneti po
krščanski popolnosti. Kajti to se razume,
da na svetu ni nič popolnega, ampak je
vse nepopolno in pomanjkljivo. Popolna
popolnost bo šele v nebesih, kjer ne bo
nele nobene bridkosti in nobenih solzâ,
ampak tudi nobene maroge in ne najmanj-
še pege. Na svetu pa tega ni in nikoli ne
bo. Zaradi tega se pa še ne smemo kar
tjavendan prepuščati svojim slabostim, in
skrbeti kvečjemu za to, da za silo peklu
pete odnesemo. Truditi se moramo mar-
več, da živimo kar mogoče naj-
bolje, kolikor nam naša slaba narava
pripušča. In to je ravno poklic
Marijine družbe in družbenikov,
da živé »kar mogoče najbolje«. Sami svet-

niki in angelčki nikdar ne bodo v Marijini družbi, a tudi mlačneži in posvetnjaki ne smejo biti. Ne samó hudobneži in razuzdanci niso za družbo — to se samo ob sebi razume — marveč tudi posvetnjaki in mrzlaki niso zanjo.

Sicer so naše Marijine družbe pri vseh svojih pomanjkljivostih veliko dobre ga storile. To se je pokazalo zlasti zdaj v vojski. Ta vojska je bila huda preskušnja zlasti za naše ženstvo. Ni bilo povsod enako — Dolenjska je bila najbolj obvarovana te poskušnje, namreč vojaške nadloge, — drugod pa, zlasti po Gorenjskem in Koroškem in še bolj po Notranjskem, najbolj pa po Primorskem je bila naša domovina preplavljena z vojaštvom in naše ženstvo izpostavljeno hudi poskušnji. Po mnogih vaseh je bilo vojakov kakor kobilic in to celi dve leti. Po hišah so bili tako nagnečeni, da so se jih domači komaj ogibali, celo umakniti so se jim morali in prepustiti boljše prostore v hiši. To je bila velika pokora za naše ljudstvo in velika preskušnja za ženstvo. Primerili so se seveda žalostni slučaj, da se je ta ali ona kaj spozabila ali celo grdo padla. Splošno pa se mora reči in v čast našim Marijinim družbam z veseljem priznamo, da so se naše družbe v tej poskušnji vendar dosti dobro obnesle. Kaj bi bilo, ko bi zdaj družb ne bili imeli! Brez dvoma so ravno Marijine družbe mnogo pripomogle, da pokvarjenost vsled vojske ni večja. Hvala Bogu in Mariji!

A kakor smo tega veseli, vendar nam samó to ne sme zadostovati. V Marijino družbo — kakor že povedano — ne spadajo ne samó razuzdanci ampak tudi posvetnjaki, mlačnjaki in mrzlaki niso zanjo. Marveč v Marijini družbi hočemo imeti dobrih kristjanov, ki hrepene in se trudijo po lepem krščanskem življenju, po krščanski popolnosti, kolikor je po človeški slabosti mogoča. Kristjanov, ki jih ni treba vedno samó svariti, kregati, jim žugati ali jih celo kaznovati, marveč jih le napeljevati k vedno boljšemu življenju. — Seveda pri

mladih ljudeh ne gre popolnoma brez kreganja, žuganja in kaznovanja; a to ne sme biti nekaj vsakdanjega, kar je vedno in vedno na vrsti. V nobeni družini, kjer imajo kaj več otrok, če so še tako dobri, ne gre, da bi jih ne bilo treba nikoli kregati in kaznovati. Toda to ne sme biti vsak dan; to mora biti le bolj izredno. V družini, kjer je treba vsak dan se kregati, se jeziti in pretepavati, je slaba vzgoja. Otroci morajo radi ubogati brez vpitja nad njimi in brez kazni, le če se kdaj kaj spozabijo, takrat je treba ostrejša besede ali celo kazni.

Nekako podobno mora biti tudi v Marijini družbi, ki je tudi nekaka družina, — družina Marijina. V tej družini morajo celo biti samó dobri, pridni, ubogljivi, za vse dobro voljni otroci. Le taki so za Marijino družbo, le ti zaslužijo imé »Marijini otroci«. (Seveda če je vmes tudi kaj takih, ki se sramujejo imena »Marijini otroci«, ki se pritožujejo, da jih imenujemo Marijine »hčere«, [kakor je ena pisala], češ, saj Marija več ne živi, kako naj ima torej hčere! — taki seveda nimajo nobenega dúha ne sluha o tem, kaj je Marijina družba. Ali niste še nikoli slišali Jezusovih besedi s križa: »Žena, glej, tvoj sin; sin, glej, tvoja mati!« In vendar ta sin ni bil pravi [telesni] sin in Marija mu ni bila telesna, pač pa duhovna mati.)

Zavedati se torej morate, da v Marijini družbi ni dosti, da človek ne dela slabega, marveč mora tudi dobro delati; in če ne more vsega dobrega storiti in doseči, kar bi rad, mora po dobrem vsaj hrepeneti, za vse dobro vnet biti. K dobremu ga ni treba šele s silo in zgrda priganjati, on to sam rad stori, če more; če ne more, pa obžaluje, da ne more.

Zato pravih Marijinih družbenikov tudi ni treba šele s silo priganjati, da naj si »Bogoljuba«, ki je njih glasilo, naroče, in če ga naroče, da ga ne smejo pustiti cele mesce v župnišču v veži ležati, marveč da naj ga tudi bero. Pri dobrih in pravih družbenikih se vse to samó ob sebi razume. Tisti, ki jim taka hrana ne diši,

se že dovolj razodevajo, kako pri njih ura kaže, oziroma kje je njih srce...

No, in če ga boste res brali, vas bo v teku časa tudi vedno bolj in bolj poučil, kaj je Marijina družba, kakšne namene in cilje ima, kaj zahteva od svojih udov in

kako srečen je, kdor se — zlasti v mladosti — drži potov Marijinih, kdor čuje pri njenih vratih vsak dan in pazi nanjo pri podbojih njenih duri. Kdor namreč najde njo, najde življenje...

Po svetu.

Padeč Jeruzalema. Jeruzalem so zavzeli Angleži. Iz Rima poročajo: Kardinal-vikar je naznanil Rimljanom, da je božji grob osvobojen, kar spada najvažnejšim dogodkom krščanske povestnice. Odredil je javne molitve in zahvalno službo božjo v baziliki Sv. križa v Rimu. — Vatikansko glasilo piše: Vsi kristjani morajo pozdravljati, ker se nahaja sveto mesto sedaj v rokah krščanske, mesto nekrščanske velesile. (Po »Slovenu«.)

Mirovno delo sv. očeta Benedikta XV. še ni pomehalo. Na Ruskem so se sedaj razmere tako zasukale, da so se z Rusijo pričela mirovna pogajanja. Čuje se pa, da hoče tudi sv. oče še enkrat krepko poseči vmes in podati važno izjavo glede na vprašanje miru. Mirovni predlog papežev bo tak, da ga ententa ne bo mogla prezreti.

Glavni posvet Marijinih kongregacij v Solnogradu. Kakor že več let, so imele tudi letos, 18. novembra, ondolne kongregacije svojo glavno skupščino. V govoru je kapucinski pater Bachmaier dokazoval važnost izvenckerkvenih sestankov. Trojni namen: češčenje Marijino, posvetitev samega sebe in apostolstvo se na ta način najbolje doseže. Pri takih shodih se neti ljubezen in navdušenje za Marijino družbo, se pospešuje znanstveno delovanje, apostolsko delo, se goji pošteno veselje z godbo, petjem, gledališkimi predstavami itd.

Vojno povelje cesarja Karla I. proti dvoboju je zbudilo posebno zadovoljstvo med katoličani po Ogrskem, kjer se je ta grozna razvada najbolj razpasla: državniki, uradniki, kakor tudi preprosti državljani in dijaki so se dvobojevali. Po postavi je bil sicer dvo boj že prej zabranjen. Toda malenkostna kazen, ki so jo določali za take, je bila postala takorekoč moda. Ker je sedaj dvo boj med vojaštvom prepovedan, bo to kaj dobro vplivalo

tudi na civiliste. Ta korak cesarja Karla je vreden, da ga zgodovina beleži kot važno in odločno katoliško delo.

Škof Edvard pl. Ropp je imenovan — kakor pišejo švedski listi — za nadškofa mohilewskega in je vsled tega prvi rimsko-katoliški cerkveni knez v Rusiji. Imenovala ga je sv. stolica ter to naznanila ruskemu ministru za vnane zadeve.

«Društvo Svete dežele» v Švici je izdalo in poslalo vojskujočim se državam odločen oklic, ki se v njem zahteva varstvo Svete dežele. Vočigled temu, da so angleške čete pred Jeruzalemom, je prosilo društvo in roti, naj bi vojska prizanesla sv. krajem; osobito naj bi se varovala Golgota s cerkvijo božjega groba; dalje dvorana zadnje večerje, cerkev »dormitio« — usipavanje Marije Devce, vrt Getzemanski in Oljiska gora.

Zenska moda. Francoski kardinal Amette v Parizu je dal po vseh cerkvah svoje škofije nabiti naslednje svarilo: Eminenca kardinal Amette opozarja ponovno in odločno na svoje prejšnje svarilo glede ženske mode. Nekaj časa sem se zopet širi pohujšanje, ker se pojavlja celo po cerkvah modna obleka, ki je v ostrem nasprotju s krščansko dostojnostjo. — Padovanski škof v Italiji je dal za cerkve tiskati to-le opozorilo: »Iz spoštovanja do našega Gospoda Jezusa Kristusa, do duhovnika in do oseb, ki pristopajo k mizi Gospodovi, se ne bo podelilo sv. obhajilo ženskim osebam, ki prihajajo v nedostojni obleki.«

Druga Magdalena. Mesca avgusta 1917 je hodila ob bregu široke Donave blizu Dunaja mladenka. Mrk ji je pogled, težka noga, srce razdvojeno; obvp se je polotil nesrečnega dekleta. Zdi se, da je dospela do cilja. Na levo in desno zakriva gosto grmovje razgled. Spodaj šume valovi. Mladenka obstane. Kaj hoče? En sam pogled v razpal obraz zadostuje, da spoznaš njeno namero. Življenje se ji je pri-

studilo, ker je duša zakopana v grehu... Že se pripravlja in nagne, da bi napravila usodepoln skok... Pri tem pa zacvenkeče nekaj pod vratom. Bila je svetinjšica Marijine družbe, ki jo je nosila na vratu. Zadel je ob gumb in se oglasila kakor opomin Matere Marije, ki se ji je bila nesrečna mladenka že zdavnaj izneverila. Nesrečnica pogleda svetinjo: zdelo se ji je, kakor bi čula svarilo nebeške Matere. Zarek milosti je zadel zblodeno stvar; zavedla se je, da je tako padla in v hipu zaklicala: »Marija, odpusti!« Pokleknila je in molila, nato pa se vrnila domov. Drugi dan je klečala vsa skešana pri spovednici. Kmalu je bila zopet vnetá kongreganistinja.

Budimpešta — misijonska dežela. Dne 15. novembra se je osnovalo v dvorani društva sv. Štefana v Budimpešti posebno društvo, ki bo skrbelo za napravo zasilnih kapel v mestu. Duša vsega gibanja je dvorni župnik dr. Mészáros, ki ga hvalevredno podpira lepo število svetnih gospodov in dam. Pri prvem zborovanju so se odločili za napravo takih kapel, ki jih bo možno uporabiti tudi za središče katoliškega socialnega in karitativnega dela. Kapela se namreč lahko spremeni v dvorano, oziroma se ji prizida zborovalnica. Neki duhovnik, ki je bil navzoč, je pripovedoval, da mu je oskrbovati okoliš, ki šteje 35.000 katoličanov, in vendar ima samo malo zasilno kapelo z nepriročnim vhodom. Socialnodemokratska agitacija ima v tem okraju silno veliko žetve. — Pred 100 leti je bilo v Budimpešti 10 župnij, ko je bilo v mestu 60.000 katoličanov; danes jih je 545.000 z 18 župnijami. Ker so pa vse župnijske cerkve bolj v središču mesta, je umevno, da je v predmestjih za cerkveno življenje silno slabo poskrbljeno.

Proti dvoboju tudi v Nemčiji. Mogočen vtis je napravila prepoved dvoboja v Avstriji — tudi na nemške katoličane v Prusiji. Zastopniki centra so poslali vprašanje državnemu kanclerju, če je voljan izdati enako prepoved tudi za Nemčijo.

Statistika, ki kaj izda. Pri nas prav veliko ne damo na razne številke in statistične podatke; drugod se v tem bolj odlikujejo. Tako imajo v Nemčiji natančne podatke o prejemanju sv. obhajila. Leta 1915. je bilo vseh sv. obhajil 234.758.673. Lepa številka! Katoličanov štejejo v Nemčiji dobrih 24 milijonov; potem takem bi prišlo na vsakega skoraj 10 sv. obhajil na leto. Ker so pa v tem številu tudi otroci, ki še ne prejemaajo sv. obhajila, je jasno, da pride povprečno na vsakega katoličana v Nemčiji vsako leto 12 sv. obhajil. Seveda se dobi po mestih v Nemčiji prav tako kakor pri

nas nemalo katoličanov, ki niti enkrat v letu ne pristopijo k mizi Gospodovi. — Najbolj pridni glede prejetanja sv. zakramentov so katoličani v fuldski in trierski škofiji.

Po domovini.

Goriški nadškof zopet v Gorici. Dne 1. decembra si je ogledal prevzvišeni gospod nadškof dr. Fr. Sedej svojo stolico, vendar se za stalno še ni preselil na Goriško.

Spremembe. Župnija št. Vid pri Vipavi je podeljena g. Viktorju Kragl, župniku v Planini pri Črnomlju; župnija Šenturška gora g. Jakobu Ogrizek, župniku v Lomu; župnija Sela pri Kamniku g. J. Tomažiču, kaplanu c. Cerkljah pri Kranju.

Odlikovane redovnice. Cesar je podelil serbrni zaslužni križec s krono na traku hrabrostne svetinje usmlijenim sestram sv. Vincencija Pavlanskega v Ljubljani, dodeljenim vojni bolnišnici 130, Ivani Demšar, Alojziji Ulčar in Mariji Žakelj. — Kakor znano, je ostalo več uršulink v Gorici tudi za časa italijanske okupacije. Vztrajale so in skrivoma ostale v mestu do prihoda naših vojakov. Cesar jim je podelil zlate križce na traku hrabrostne svetinje. Odlikovane so: M. Mehtilda Gerčar, Ivana Zupan in Cecilija Pavlin.

Vodstvo »Dejanja sv. Detinstva« vabi ljubljansko mladino pa tudi vse člane k sv. maši, ki se bo opravila zanje na god Nedolžnih otročičev v uršulinski cerkvi v Ljubljani ob osmih zjutraj. Isti dan popoldne ob štirih je primeren nagovor ob jaslicah ter blagoslov mladine. Starši, pošljite svoje otroke!

Marijine družbe.

Škedenj pri Trstu. Dne 20. novembra je izdala dekliška Marijina družba sledeči poziv staršem: »V škedenju se bode otvorilo dekliško zabavišče, ki se bo imenovalo Marijin dekliški vrtec. Njegov smoter bo, preprečiti deklicam postopanje po cestah in s tem združene nevarnosti. Vrtec ima lepo igrišče na prostem z igralnim orodjem. Tudi se nahaja tam lepo gledališče. Starši! Vpišite svoje hčerke od osmih let dalje v Marijin dekliški vrtec. Deklice! Velike in male, rade pridite v Vrtec! Ta vrtec je podoben onim za dečke, ki se imenuje »Rikreatorij«, kakor ga imajo posebno gg. Salezijanci. Ta vrtec bo združen z Marijino družbo, tako da bo družba kakor najlepša cvetka na tem drevesu. Deklice, ki bodo dobre volje, bodo lahko vstopile iz dekliškega vrtca v Marijino družbo. S to ustanovo se je doseglo, da dekleta, ki zavoljo kakega vzroka niso prišle v družbo, bodo v

vrtnu vseeno pod Marijinim plaščem obvarovane slabih potov. — V nedeljo, dne 25. nov., se je vršila slovesna otvoritev novega dekliškega vrtca z zabavno prireditvijo. Medtem se je namreč Marijina družba preselila v lepe, velike prostore, kjer se je tudi pripravila krasna dvorana za vrtec. Te slavnosti se je udeležil tudi škofijski vodja Marijinih družb, velečastiti gospod kanonik Iv. Slavec, ki je imel ginljiv govor staršem in dekletom, po katerem je prečital pismo, katerega so poslali milostljivi gospod škof tržaški. — Mlado drevesce se je usadilo v senci Marijinega svetišča. Naj mu Jezus in Marija dajeta obilnega blagoslova. Bralcem »Bogoljuba« pa novo Marijino ustanovo toplo priporočamo v pobožno molitev. (V Šklednju se prav dobro gibljete. Bog daj res obilo blagoslova! Ur.)

Metlika. Danes, dne 18. novembra smo obhajali praznik svojega družbenega patrona sv. Stanislava z nagovorom č. g. vodnika o njegovem življenju. Po govoru je bil slovesen sprejem 11 mož in 14 fantov v Mar. družbo.

Iz Metlike. Milostipolni dnevi so minuli naši dekliški Marijini družbi. Imeli smo namreč tri dni duhovne vaje, katere so vodili naš dobri voditelj č. g. Peter Natlačen. Dekleta so se prav pridno udeleževale govorov, vsak dan zjutraj ob 7. uri in popoldne ob 3. uri; pred pridigo smo opravile sv. rožni venec ali sveti križev pot. Na praznik Brezmadežne Device zjutraj smo sklenile. Med sv. mašo smo skupno pristopile vse k mizi Gospodovi. Po sveti maši smo se skupno na novo posvetile naši Materi Mariji in sprejele smo med svojo družbo osem deklet.

Št. Ilj v Slovenskih goricah. Praznik Brezmadežne, dne 8. decembra, je bil za našo dekliško Marijino družbo dan veselje, dan pomnoženja. Bilo je slovesno sprejetih zopet 26 deklet. Skupno nas je 185.

Iz Št. Vida pri Vipavi. 9. novembra je po kratki, mučni bolezni izaihnila blago dušo nepozabna Ivana Bratovž iz Poreč pri Št. Vidu. Bila je pokojna vzorna družabnica. Ko se je leta 1908. ustanovila pri nas Marijina družba, je bila med prvimi vpisana, in ko si je leta 1911. družba nabavila zastavo, se je Ivana z veseljem oprijela zastave in sprejela lepo službo zastavonošnje. Tudi apostolsko delovanje je bilo v njenih rokah, n. pr. nabiranje prispevkov v dobre namene; pri drugih prireditvah je rada prevzela vselej kako težjo vlogo. Bog ji je podaril lepe lastnosti, in v družbi je imela častna mesta. Pri vsem tem si je ohranila mirno in ponižno naravo. Vsled tega je bila v družbi spoštovana, kar je pokazal tudi njen pogreb: družabnice same

so jo nosile k zadnjemu počitku, s svečami in venci so jo spremljale ob rakvi, in tudi družbena zastava, katero je pokojna tako zvesto ljubila, jo je spremlila do groba.

Poljčane. Milosti polni so bili dnevi 19. in 20. novembra za našo župnijo. Slavili smo vsakoletno celodnevno češčenje presvetega Rešnjega Telesa. Prišli so čast. p. Ladislav iz Celja in so govorili vse trikrat o tretjem redu. Krasne pridige nam ostanejo dobro v spominu. Mnogo ljudi je pristopilo vsak dan k sv. obhajilu. Dekleta iz Marijine družbe so vedno gledale, da ni bil ljubi Jezus osamljen. Cele dneve se je glasno molilo in vmes tudi prepevalo.

Sv. Lovrenc na Dravskem polju. Naša dekliška Marijina družba vrlo napreduje pod vodstvom vlč. g. kaplana. Imele smo v preteklem letu dvakrat sprejem in je bilo sprejetih v družbo 29 deklet. Mesečni shodi in pogosto prejemanje sv. zakramentov pomaga nam k čednostnemu življenju. — Izgubile smo pa tudi 17letno, pridno in bogoljubno tovarišico Katico Razh. Preselila se je v boljši svet po kratki bolezni, previdena s sv. zakramenti, dne 11. novembra ter šla uživati večno veselje. Njenega pogreba se je udeležilo mnogo deklet ter so tudi ta dan darovale zanjo sveto obhajilo.

SPOMINJAJTE SE UMRLIH!

Ana Kocijan, Škocijan pri Mokronogu.
 Frančiška Činkole, Škocijan pri Mokronogu.
 Ivana Smerekar, Škocijan pri Mokronogu.
 Jožefa Kocjančič, Gor. Kamnice-Prečina.
 Marija Turk, Št. Jernej, Dolenjsko.
 Antonija Turk, Št. Jernej, Dolenjsko.
 Marija Uvanc, Št. Jernej, Dolenjsko.
 Ana Lindič, Št. Jernej, Dolenjsko.
 Marija Šporn, Celje.

Skrbna vzgoja.

Pošiljam »Bogoljuba« pismo, ki je poučno ne le za otroke, temveč tudi za starše. Kakšno pismo in odkod?

Pred 14 dnevi sem obiskal bolno ženo. Sin-gospodar je na vojski. V bližini hiše zaslišim glas violine. Vstopim v izbo, žena leži v postelji, pri mizi pa igra 11letni deček na gosli. Prišel je iz mesta B., da počitnice preživi na deželi, kajti oče, železniški konduktor, leži že dolgo bolan v bolnišnici in vsa skrb za otroke se je prevzela na mater. Ker jim gre trdo za živila, je moral najstarejši k tujim ljudem na deželo. Deček je takoj napravil name najboljši vtis. Tudi bolna žena, ki ga je sprejela za par mesecev, ga je pohvalila in se ji je tako priljubila, da ga ljubi

kot svojega. Celo po počitnicah bi ga še rada obdržala. Deček je pozoren na vsako željo, prinese ji, kar mu reče, uboga jo, kar mu veli. Prijazen, vesel in pogumen, a tih in miren, nikdar nadležen bolnici. Vse priča, da je imel jako dobro vzgojo.

11. avgusta mu je oče pisal pismo, ki je tako lepo, da bi bilo škoda, če bi v njem zapisani opomini ostali znani le enem bralcu. Pismo so mi blagohotno dali na razpolago in se glasi:

Dragi Tonček!

Mati mi je pisala, da si pri neki gospej v P. in da Ti gre dobro. Bodi prav priden, da boš napravil gospé in meni in materi veliko veselje. Rad ubogaj, in če te kam pošljejo, hodi hitro in nikjer ne postajaj. Tudi te prosim, dragi otrok, za vsako reč najprej vprašaj, za vsako reč prosí in se zahvali. Tudi ne pozabi na svojo večerno molitev in tudi zjutraj zmolí kratko molitev. Opozorim te tudi, da se vedno skrbno umiješ z mrzlo vodo, to je zelo zdravo. Vsak dan vzemi svoje gosli in igráj vsaj eno uro iz Homannove šole. Posebno pazi na to, kako držiš gosli.

Če prideš h gospodu učitelju, vljudno pozdravi in se lepo obnašaj. Tako boš naredil veliko veliko veselje meni in tudi svoji ljubi dobri materi. Če ti je dolgčas in misliš na dom, vzemi svoje gosli in zaigraj si kaj lepega in videl boš, da ti bo postalo lažje, in spoznal boš tudi, kaka tolažba je v glasovih violine.

Torej, dragi Tonček, naj ti gredo te vrstice do srca, pismo skrbno shrani za spomin na svoje prvo bivanje na deželi.

Pozdravi dobro gospo prav iskreno od mene. Te pozdravlja in poljublja tvoj te ljubeči oče.

17. avgusta je oče pisal karto, na kateri se bere:

Tvoje pismo sem prejel in veseli me, da imaš tako ljubo dobro gospodinjo. Natančno se drži vsega, kar sem ti naročil, in glej, da jim boš kaj koristil Tvoje pismo me je zelo razveselilo, samo drugikrat moraš več pisati. Kajti pomisli, to je potrata papirja in tudi denarja, saj že poštnina stane 15 vinarjev. Tudi mi nisi ničesar pisal o goslih in če si bil v šoli in kakšen je tam kraj in še druge stvari. Skrbno pazi na krave, ki jih paseš in bodi prav priden. Pridno pomagaj pri delu! Pozdravi...

Blagor otrokom, ki imajo tako razumne, skrbne in dobre starše; srečni pa tudi starši, ki imajo tako pridne otroke!

S Koroškega.

Jezus.

V brezdanjem morju večnosti počiva hip, trenutek tisti, ko prvokrat boš stal v lepoti polni pred mano, Jezus; ko prvič čula glas bom tvoj, ko videla bom prvič te od blizu, kot gledal te je Tabor galilejski, kot gledalo z ljubečo Magdaleno je v tvoj obraz velikonočno jutro. Skrivnostno lepi, sveti hip, kako te čakam z gorkim hrepenenjem — kdaj prideš, kdaj?

Pomladni venci, blesk gora, prelest dehtečega polja in polnočni smehljaj zvezda in lunin žar in ogenj solnc, vse to zbledi pred tistim hipom, ki čakam nanj.

Ne čutim trnja kron bodečih, ne ostrib križevih robov, če gledam v tvojo luč, veliki hip. Sladkosti ni, ki tebi slaj bi vzela, bridkosti ni, ki senco bi razpela čez tvoj sijaj in blesk.

Vse vzemi, zemlja, vse, le eno pusti: ob sveti hostiji na, hrepenim po prvem srečanju z Gospodom!

M. Elizabeta.

Dobre knjige.

Križev pot za vojni čas. S pridejanimi molitvami za mir, prošnjami za žive vojake ter s pobožnostjo za duše rajnih naših vojakov. Spisal F. S. Šegula. 1917. Založila in prodaja Tiskarna sv. Cirila v Mariboru, Štajersko. Cena 20 vinarjev. — Zlasti bo knjižica tudi dobro služila pri pobožnostih pred vojaškimi spomeniki, ohranila si bo trajno vrednost in se torej po pravici imenuje »vojni spominek«.

Poziv.

Darujte za Krekov dom!

Odbor za dr. Krekov spomenik je poslal tudi našemu listu svoj poziv za nabiranje darov.

Dobro! Smo za to, da se dr. Kreku postavi dostojen spomenik v središču Slovenije. Kdo in kaj je bil dr. Krek, ni treba

naštevati. Kratko rečeno: Krek zasluži spomenik.

A kakšen spomenik?

Grob njegov mora krasiti nekaj dostojnega. A preveč vtikati v gol kamen — bi nikakor ne bilo po mislih Krekovih. On bi bil na to hud. Spomenik mora biti tak, da bo ustrezal blagega pokojnika željam in značaju.

Dr. Krek je bil posebljena dobrodelnost. Njemu v časten spomin postavimo dom, v katerem bodo imele streho in zavetje kolikor moč vse družabno-dobrodelsne naprave. V domu naj bi bila dobrodelna pisarna, delavsko in kmetско tajništvo, Rafaelova družba, zglasilnica in prenočišče za tujce, posredovalnica za službe, posvetovalnica za vsakojake pomoči potrebne: invalide, vdove sirote in druge, skrbstvo za pijance ter brezalkoholna obednica in kar je še podobnega. Vsak, kdor bi bil v zadregi, ko pride v Ljubljano in bi ne vedel, kod in kam, bi stopil v Krekov dom. Lep kip pred hišo bi mu kazal, kje naj išče zavetja in pomoči.

A tudi jugoslovanska ideja bi mogla biti v domu na kak primeren način izražena in zastopana.

Tak spomenik bi bil v smislu in duhu Krekovem; on sam bi ga bil vesel.

Dr. Krek je zaklical v zadnjem svojem javnem govoru, 13. septembra na shodu v Splitu: »Mi potrebujemo svobode, ljubezni in kruha!« Te blagopokojnikove besede naj nam bodo kot njegova oporoka vodilo in ravnilo pri gradbi njegovega spomenika.

Kdor se s tem strinja, naj pošlje svoj dar za »Krekov dom« v Ljubljani. (Dobrodelni pisarni.)

Doslej je nabranega 2300 kron.

Berilo za vojake.

Naše hrabre vojake na bojiščih in v bolnišnicah muči posebno hudo želja po dobrem berilu, ki so ga tako potrebni. »To je nekaj prav groznega v vojski,« tako piše neki vojak, »da se ne dobi po cele ted-

ne in mesece nič pravega berila.« Da pride tej silni potrebi v okom in se tako obenem zahvali hrabrim junakom za njih žrtve, razpošilja naše podjetje, ki je zgrajeno skozinsko na krščanski dobrodelnosti in domoljubnem mišljenju, že nad 2 leti vojakom dobrega berila v vseh jezikih monarhije. Že nad 2.000.0000 knjig in brošur je prišlo tako v roke hrabrih vojakov, in kakor je soditi po ginljivih pismenih zahvalah, so bile te knjige in knjižice vojakom v neizrekljivo tolažbo in neprecenljivo pomoč. Ker se pa vojna zavlačuje in nam je čedalje težje dobavljati dobrega slovenskega berila, zato silno prosimo plemenite čitatelje Bogoljuba, naj nam dajo na razpolagolago takega berila. Želeti je zlasti kolodarjev (tudi starejših, dobro ohranjenih), povesti, romanov, potopisov, pesmaric, ilustriranih časopisov, pa tudi nabožnega berila. Najbolje je pošiljati vse to v zavojih po 5 kg s pripombo: »Darovi za vojake, prosto poštine« na »Osrednjo upravo za vojaško berilo«, Dunaj IX/4, Canisiusgasse Nr. 16.

V MOLITEV SE PRIPOROČAJO:

Dve dekliški Marijini družbi. — Dva dekliška Mariijna vrtca. — Dober uspeh v šoli pri krščanskem nauku. — Obisk zapovedanih sv. maš v neki vasi. — K. T. sebe in svojo družino za zveličanje duš, da bi jih ljubi Jezus ne zapustil ob zadnji uri. — Marijina družabnica za sv. čistost in ponižnost ter vredno prejetje sv. zakramentov. — Neka oseba za dušni mir in stanovitnost v dobrem. — Neka mati svojega sina, da bi se zopet oglasil iz ujetništva ter se srečno vrnil domov. — Marijina družabnica, da bi dosegla svoj zaželeni poklic, ter svoje tri brate-vojake, da bi se srečno vrnili; dva iz ujetništva, eden z bojišča. — A. V. za zmago v hudih skušnjavah zoper čistost, večkratno vredno prejetje sv. zakramentov, stanovitnost v družbi ter za darove Sv. Duha. — Neki oče za srečno zadnjo uro. — Neka mlada bolnica, da bi ji ljubi Bog na priprošnje Brezmadežne podelil še toliko zdravja, da bi zamogla svojim dobrotnikom vsaj nekoliko povrniti, kar žrtvujejo zanjo. — Neka zelo bolna oseba za zdravje ali srečno zadnjo uro. — Dve družini, v katerih vlada razdor. — Neka Marijina družabnica za ozdravljenje že nad pol leta trajajoče bolezni. J. K. sebe in svojo družino za ljubi mir pri hiši, vredno prejetje sv. zakramentov in za zdravje. — Neka oseba za stanovitnost v dobrem ter za napredovanje v čednostnem življenju. — Vse še ne uslišane prošnje.

ZAHVALE.

Neki fant iz Semiča se zahvaljuje Materi božji in sv. Roku za zopetno zdravje. — M. Mlinar se zahvaljuje presv. Srcu Jezusovemu in Marijinemu, sv. Venceslavu in sv. Antonu Pad. za rešitev iz denarnih stisk in za vse prežete dobrote, dušne in telesne. — Neka oseba se zahvaljuje presv. Srcu Jezusovemu in Marijinemu za ozdravljenje iz hude dušne bolezni. — Ana Stopar je zahvaljuje Materi božji in sv. Jožefu za ozdravljenje. — Alojzija Meljavec se zahvaljuje sv. Antonu Pad. za najdeno dragocenost. — T. K. se zahvaljuje božjemu Srcu Jezusovemu, Mariji Pomočnici in č. don Bosku za očitno pomoč v važni dušni zadevi ter za pomoč in odvrnitev razpora.

* * *

Nejsvetejšima Srcema Jezusovemu in Marijinemu se pristrčno zahvaljujem za preobilne milosti in posebno za varstvo na laškem in ruskem bojišču. Večkrat sem se nahajal v smrtni nevarnosti, v trpljenju vsake vrste, v bolezni. Priporočal sem se iz dna srca presv. Srcu Jezusovemu in Marijinemu. Na straži sem klical Marijo ter molil sv. rožni venec. In uslišan sem bil, obvarovan pred smrtnimi streli. Srečno sem dospel domov, da vidim še domovino. V svojo veliko tolažbo sem zopet prejel sv. obhajilo, po katerem sem tako želel. — Bodi hvala in zahvala najsvetejšima Srcema Jezusa in Marije. — Franc Karner, družbenik Marijin na Teharju, Štajarsko.

Darovi.

Za božničnico sirotam: Uradništvo »Gospodarske zveze« v Ljubljani, 185 kron.

Za Slovensko misijonišče: Ana Poznič, 20 K; Neimenovan iz Ljubljane, 200 K; Marija Male, Podvranjce, 100 K; Franc Ambrožič, 2 kroni.

Za slovenske begunce: Slovensko katoliško izobraževalno društvo v Središču, 164 kron.

Za Dejanje sv. Detinstva (do 13. decembra) so poslali č. gg.: Jan. Kepec, župnik, Selca na Gorenjskem, 30 K; Janez Pucelj, kaplan v Šmarjeti, 100 K; Andrej Pavlin, župnik pri Sv. Katarini, 24.24 K; Janko Borštnar, župnik, Sv. Gora pri Litiji, 100 K (lastni dar) in zbirko 10.40 K; Jernej Pavlin, gimnazijski katehet v zavodu sv. Stanislava v št. Vidu nad Ljubljano, 40 K; Alf. Zavrl, kaplan v Vipavi, 13 K; Jos. Leben, kaplan v Slavini, 22 kron; Ign. Zaplotnik, katehet v Ljubljani, 50 kron; P. Pavel Potočnik, vodja Marijine di-

jaške kongregacije v Novem mestu, 44 K; Janko Barlé, mestni župnik šentjakobski v Ljubljani, 120 K; Mat. Škerbec, katehet na deški vadnici v Ljubljani, 96 K; šolarji v Trnovem na Notranjskem 30 kron.

Za Apostolstvo sv. Cirila in Metoda: dr. Matija Lavrenčič, okrajni zdravnik v Podgradu, Istra, 15 K; Franc Zbašnik, župnik v poklju (zbirka) 4.40 K; prevzvišeni nadškof dr. Fr. Sedej, 50 kron; mnsgr. dr. Ličan, 20 K; prof. dr. Žigon, 10 K; dr. A. Pavlica, 10 K; dr. Srebrnič, 8 K; č. g. A. Rutar, 10 K; goriški bogoslovci, 7.92 K; dve križanski Marijini družbi 50.50 K; Marijina družba v Lichtenurnu 63.86 K; mladeniška Marijina družba v Selcih 50 K; župnija Selca 120 K; št. Vid pri Vipavi 30 K; Sv. Katarina 40.70 K; Trnovo na Notranjskem 103 K.

Za odkup poganskih otrok: Marija Tušar, Jageršče, 60 K; č. g. Viktor Švigelj, Bloke (z imenom Marija) 25 K; Jožefa Lavrenčič, št. Jurij v Slov. goricah (za dečka z imenom Stanislav) 30 K; Neimenovana iz št. Jurija v Slov. goricah (za deklico z imenom Jožefa) 30 K; Ana Prodnik, Solčava (za zamorskega dečka z imenom Jožef) 60 K; (za deklico z imenom Ana) 60 K; Liza Štifter, Solčava (za zamorskega dečka Alojzija) 60 K; Marija Prodnik, Solčava (za zamorskega dečka Alojzija) 30 K; Frančiška Potočnik, Gomilsko (za zamorskega dečka Frančiška) 25 K; Neimenovana iz Brežic (za dečka Antona Pad.) 30 kron; tri neimenovane sestre iz Šoštanja (za deklice z imeni: Ana, Helena in Rozalija) 75 kron; Neimenovana iz št. Lovrenca v Slov. goricah (za deklico z imenom Ana) 40 K; po ♀ Tereziji Jančič iz Peči pri Višnjigori 100 kron; Jožefa Lužar iz Šmarjete na Dolenjskem, 60 kron.

Za afriške misijone: župni urad Dobrava pri Kropi, 10 K; iz Predoselj: Jožefa Umnik 90 K; Marija Zabret 20 K; Ana šenk 11 kron; Marija Basaj 10 K; Marijana Hribar 6 kron; Katarina Šmajd 6 K; Marija Sušnik 3 krone; več darovalcev skupaj 11 K; iz Središča na Štajerskem: Elizabeta Kanič 9 K; Matilda Polanc 1 K; Ivan Polanc 1 K; Marija Habjančič 3 K; Neimenovana 20 K; Frančiška Lipovec, Zg. Lazi, 5 K; Ignacij Fabijančič, Križevci, Štajersko, 5 K; Neimenovana iz Šmarjete na Dolenjskem 3 K; Ivanka Hrvatina, Pavlica, Istra, 20 K; Neimenovani 20 K; Katarina Mlekuš, Mrtvice, 10 K; N. N., Kanderše, 20 K; Lelija Marija, Sv. Križ pri Slatinu, 25 kron.

Za »Vincencijev dom«: Rižnar Ana, Rače, 5.20 K; Šturm Marija, Dole, Vrba, 10 kron; dr. Ivo Šubelj, Dunaj, 100 K; zbirka

Ant. Plesničar, župnik, Kamnje, Črniče, 37.50 kron; Šittelkopf Anton, Podravlje, 20 K; Veronika Krumpak, Rog. Slatina, 25 K; Jeraša Janez, post. mojster, Dovje, 5 K; Švegelj, župnik, Movraž, 10 K; Marijina družba, Loka pri Zidanem mostu, 14 K; zbirka Uršula Petrič, Golšovo, 60 K; Tumpej Andrej, Celje, Sv. Jožef, 50 K; Stazinski Nikolaj, župnik, Primskovo, 50 K; Kranjc Mar., Ponikve, 8 kron; Kašič Ivanka, Germada, 10 K; Kragelj Marija, Pečine, 6 K; Ivana Tumpej, 40 K; prof. Pengov, zavod Sv. Stanislava, 60 K; dr. Breznik, profesor, 20 K; Al. Markež, ekonom, 20 K; Tomšič Anton, Gor. Podpoljane, 20 K; Pečkaj M., Vrhnika, 5 K; žnidaršič Marija, Stari trg, 8.40 K; Vogrinec Ivan, kaplan, Gornji grad, 49 K; ženska Marijina družba, Trboje, 26.60 K; Pirš Terezija, Azbe Helena, Volča, 30 K; Rešič Ivan, Grm, 26.80 K; župni urad Planina 70 K; zbirka Centa Marija, Rob, 14 K; Mlakar Marija, Sv. Lovrenc na Dravskem polju, 10 K; Lenger Marija, žiri, 50 K; Neimenovana, Ljubljana, hiralnica, 100 kron; Verbošek Marjeta, Konjice, 10 K; zbirka Irgl Lenka, Vuhred, 32 kron; Simončič Julija, Gradec, 6 K; Robnik Genovefa, Luče, 4.80 K; Marijina družba v štangi, 50 K; Prešeničnik Gregorij, Petrovče, 7.08 K; Klemenčič Josip, Podgora, 15 K; Marijina družba, Dramlje, 30 K; Neimenovana po g. Goričan, 5 K; Kristan Marija, Ljubljana, 5 K; Pogačnik Slavka, Ljubljana, 6 K; Neimenovana po g. Goričan, 10 K; Neimenovana, Ljubljana, 5 K; Neimenovana, Ljubljana, 6 K; Neimenovana, Ljubljana, 5 K; E. H. Ljubljana, 20 K; Belič Marija, Ljubljana, 10 K; Auer Kati, Ljubljana, 4.80 K; Neimenovana, Ljubljana, 10 K; Neimenovana, Ljubljana, 50 K; Lesnikar Janez, Ljubljana, 10 kron; Hvala Rozina, Ljubljana, 10 K; neimenovana, Ljubljana, 10 K; Rutar Marija, Ljubljana, 6 K; Bozja Ivana, Ljubljana, 10 kron; Verhovc Nežika, Ljubljana, 20 K; Češnovar Franja, Ljubljana, 6 K; Petelin Marija, Ljubljana, 10 K; Neimenovana, Ljubljana, 5 K; Globočnik Ema, Ljubljana, 6 K; Amalija dr. Pogačnikova, 5 K; Accetto Jerica, Ljubljana, 10 K; Pavšek Mici, Ljubljana, 10 K; Primc Antonija, Ljubljana, 6 K; Polonka Hafner, Ljubljana, 5 K; Gajšek Marija, Ljubljana, 6 K; zbirka Ajster Apolonija, Jesenice, 15.50 K; N. N., Gries, 10 K; družina Marušič, Jarovo, Češko, 10 K; Hranilnica in posojilnica, Brezovica, 20 K; Mlekarska zadruga, Brezovica, 20 K; Živinorejska zadruga, Brezovica, 20 kron; Češarek Franc, župnik, Brezovica, 20 kron; zbirka Križanič Marija, Maribor, 36 K; Neimenovana po g. Rafaelu Grobljar, 43 K; Kalan Janez, kaplan, Postojna, 20 K; Dekliška Marijina družba, Širje, 14.40 K; Lavtar Ma-

na, Srednjavas, 10 K; Zbašnik F., v pokojeni župnik, Hrastje, 10 K; Bizjak Terezija, Paška vas, 7 K; zbirka Zagoričnik Marija, Polzela, 20 K; čč. sestre milosrdnice v bolnici v Zagrebu 25 K; Kravanja Katarina, Brnca, 62 K; zbirka Magdalena Duler, Ruda, 28 K; Mlinar Marija, Bela Motnik, 40 K; Zorman Elizabeta, Gradec, 7 K; Pušnik Helena, Dunaj, 8 K; N. B., Reka, 10 K; dekleta v Haselbachu po gdč. Šavič Milki, Presladol, 5 K; Katoliško izobraževalno društvo, Dol pri Ljubljani, 30 kron; Govekar Franc, župnik, Planina pri Vipavi, 60 K; umrla Barbara Levec, Kozarje pri Ljubljani, 100 K; umrla M. š. iz štajerskega, 25 K; dekliška Marijina družba, Catež ob Savi, 40 K; Marijine družbenice po g. Zdravljicu, 62 K; Neimenovana iz Celja po g. Goričanovi, 4 K; župni urad, Šmarje-Sap, 80 K; Teran Antonija, Tinje, 10 K; župni urad Dholica kot zbirko Agate Krakolinik, Marijine hčerke, 42 K; Marijina družba, Dramlje, 36 kron; zbirka Žerjav Ana, Brežice, 63 K; Klun Marija, Črnomelj, 10 K; Šlibar Franc, Kamnagorica, 22.15 K; Tumpej Andrej, misijonar, Sv. Jožef nad Celjem, 5 K; župnijski urad, Dobrava, 10 K; Malovrh Marija, Žažar, 10 K; zbirka Sajovic Jakob, kaplan, Ormož, 42.80 kron; Jaklič Franc, Canisianum, Inomost, 6 kron; Marija Lavrenčič, Krčevina, 10 K; Lukman Franca, Vurberg, 5 K; Jorl Marija, Sv. Lovrenc nad Mariborom, 10 K; Paul Julijana, Pragersko, 100 kron; Jeraša Janez, postajni mojster, Dovje, 5 K; Rugelj Franc, Straste, 5.50 K; župnijski urad Kotlje, 16 K; Čigoj Marica, Sv. Križ-Cesta, 11 K; Rapotec Marija, Prebeneg, 10 K; dekliška Marijina družba, Galicija, 45 K; Mikek Neža, Mozirje, 30 kron; Apolonija, Nežika, Ana Janša, Polhovgradec, 60 K; Pepelnak Elizabeta, deželna bolnica, Maribor, 50 K; Volavšek Jožefa, Imeno, 8 K; Brunčič Peter, Našinci, 20 K; Štok Rudolf, Trst, 10 K; Čopar Frančiška, Vel. Kostevnica, 15 K; Tesar Josip, Ljubljana, 50 K; Marijina družba, šoštanj, 165 K; Musi Vincencij, Čepље, 8 K; Zelenik Marija, Zg. Hajdin, 7 K; zbirka Helena Smolej, iz Gradca, 16.80 K; zbirka Rozalije Čičigoj, iz Gradca, 12.40 K; zbirka Alojzije Horvat, Gradec, 20 kron; zbirka gosp. dr. Nastrana, Gradec, 14 kron; Svet Marija, M. Raka, 20 K; Svet Alojzija, 10 K; Primc Terezija, Semič, 8.20 kron; Neimenovan po g. Jegličevi, 71 K; Marijina družba iz Vel. Podloga 8 K; zbirka Alojzije Kame, Turjak, 10 K; Neimenovana, 10 K; Aberšek Ivana, Dobrova, 10 K; Zupanc Julijana, Njivice, 15.50 K; Petek Ivanka, Črešnjevci, 10 K; »Savinka« darovala krasne zlate uhanе; Marijina družba, Loče, 114 K; Neimenovana iz Središča, 5 K; po Mariji Palčič iz

Kazarišč, kot del čistega dobička od dobrodelne igre, 30 kron.

NAZNANILO UPRAVNIŠTVA.

Naročnina za posamezne naročnike je letos zvišana na **4 krone**. Znižana naročnina znaša odslej po 3 K 80 vin., oziroma 3 K 60 vin. Določena pa je samo za one naročnike, katerim se pošilja »Bogoljub« v zavojih s spremnico, ker pri takih se nekaj malega prihrani pri poštnini, prejemnik pa ima nekaj stroškov. Vsi drugi morajo plačati po 4 K izvod. — Begunci, ki žele dobiti »Bogoljuba« za **2 K**, morajo upravnistvu povedati, iz katerega kraja so se morali izseliti, ker sicer upravnistvo ne more vedeti, da so res begunci. Za pošiljatev naročnine Vam bomo priložili položnice. Prejme jo vsak, kdor prejema »Bogoljuba« naravnost na svoj naslov po pošti. Drugi položnic ne potrebujejo, ker plačujejo naročnino pri svojih domačih poštejnikih. Položnice naj se posluži vsak čim preje. Poleg naslova naj dosedanji naročniki zapišejo besedico »star«; to pa samo taki, ki so že letos dobivali »Bogoljuba« naravnost na svoj naslov po pošti. Vsak naj torej zapiše na srednji del natančen svoj naslov in ne naslova našega upravnistva, ki je itak natisnjen na vsaki položnici. Če je treba na naslovu kaj popraviti, naj se to zapiše na drugi strani srednjega dela položnice. Denar z izpolnjeno položnico naj se odda vselej na tisti pošti, na kateri se list prejema, ne na kaki drugi, ker sicer lahko nastane pri upravnistvu neljuba pomota. — Konečno omenjamo še to, naj se po »Bogoljubovih« položnicah pošilja naročnina edino samo za »Bogoljuba«. Vsak znesek, ki ga prejmemo po teh položnicah, bomo porabili za naročnino »Bogoljuba«. Darov, plačil za knjige, naročnine za kake druge časopise ne sprejemamo po teh položnicah. O tem smo pisali že večkrat, a se nam še vedno semtertje pošiljajo po »Bogoljubovih« položnicah zneski, ki ne spadajo k naročnini za »Bogoljuba«.

Pri vsaki izpremembi naslova se mora poleg novega sporočiti tudi stari naslov, pod katerim se je ča-

sopis pošiljal dosedaj. Kdor želi »Bogoljuba« prejemati pri poverjeniku (župnem uradu, kaplaniji, društvu itd.), naj to pove tam, pa ne pri nas v Ljubljani; ako ga je doslej prejemal naravnost na svoj naslov, pa ga ne mara več tako prejemati naj nam vrne prvo številko, ker jo bo dobil itak pri poverjeniku. Vsi dopisi, vprašanja, nasveti itd. naj se pošiljajo urednistvu, naročnina, reklamacije in prememba naslova pa upravnistvu; vse pa naj bo jasno, kratko in razločno.

PRIPOROČILO UREDNIŠTVA.

Vsem prijateljem »Bogoljuba« bodi priporočeno, da se potrudijo tudi letos, da bo število naročnikov — kljub zvišani ceni — naraslo, kakor je lani. »Bogoljuba« seveda ni samo za veliko število naročnikov, ampak tudi zlasti za to, da tistim, ki ga berejo, res tudi kaj zaleže in koristi. Zato se ne boji resnice pisati — iz strahu, da bi kakega naročnika ne zgubil. Vendar bodo vsi razumni bralci uvideli, da jim »Bogoljub« le dobro hoče in da, če bodo po njegovih naukih ravnali, ne bodo slabo orali. »Bogoljub« ima odkritosrčno in pristrčno željo, da bi vsi naši ljudje tako živeli, da bi bili srečni na tem in seveda še bolj na onem svetu. Zato ga boste vsi, ki ste enako blagih želja, v tem njegovem prizadevanju radi podpirali. Na delo torej za vedno večje razširjenje »Bogoljuba«!

Priporočena Vam bodi tudi »Zlata doba«! Lani je število naročnikov poskočilo za več kakor en tisoč, kar je za tak list znaten napredek. Letos se mora cena tudi povišati od treh na **štiri krone**. To se sicer nič prijetno ne sliši. A v resnici pa je marsikomu lažje danes dati 4 K kakor pred nekaj leti 3 ali 2. Zato ostanite zvesti vsi dosedanji naročniki; pridobite pa, kakor lani, tudi še kaj novih! Priporočja se zlasti skupno naročanje. — Na željo, izraženo od več strani, bo letos »Zlata doba« več pisala o dobrodelnosti. Imela bo poseben dobrodelni oddenek. In ker je dobrodelnost zdaj posebno času primerna čednost, za katero se povsod zanimajo, zato bi bilo želeli, da se s to lepo stroko tudi Slovenci bolj seznanijo. Zato priporočajte in širite tudi »Zlato dobo«!

Kdo sta ta dva častita moža?

Ta dva namreč, ki sta naslikana tukaj gori v mali naslovni sličici? Ali sta to kaka svetnika? je vprašal nekdo. Zato se nam zdi potrebno, da ju bralcem predstavimo.

Za svetnika ta dva sicer nista proglášena, vsaj dozdej še ne, a sta vendar sveta moža. To sta dva največja slovenska misijonarja: škof Friderik Baraga in dr. Ignacij Knoblehar.

Misijonski koledar ju tako-le opisuje:

Škof Friderik Baraga. Patrijarh slovenskih misijonarjev. Rojen je bil 29. junija l. 1797. na graščini Malavas, v dobriški župniji na Dolenjskem. Po končanih srednješolskih študijah je šel na Dunaj študirat pravo. Tu se je seznanil s sv. Klementom Hofbauerjem, ki je v nedolžnem mladeniču vzbudil veselje do duhovskega stanu. Po dokončanih pravnih študijah je leta 1821. vstopil v ljubljansko bogoslovno semenišče in l. 1823. postal mašnik. Kot kaplan je služboval v Šmartnem pri Kranju in v Metliki, kjer je storil zelo veliko za povzdigo verskega življenja v tistih mrzlih jožefinskih časih. Ker je čutil v svojem srcu veselje do misijonskega dela med neverniki in ker so mu jožefinci desali ovire v dušnem pastirstvu, je l. 1832. šel v Ameriko za misijonarja med Indijance. Njegovi uspehi med Indijanci so bili izredno lepi. — Leta 1838. je bil imenovan za generalnega vikarja cele države Visconsin. Ko se je leta 1853. ustanovil apostolski vikarijat v državi Gornji Michigan, je bil imenovan za apostolskega vikarja. Skoro vsi verniki te škofije so bili njegovi duhovni otroci. — Leta 1856. je iz

apostolskega vikarijata postala samostojna škofija ssedežem v mestu Saint Sainte Marie (Slapovi sv. Marije), pozneje je bil škofijski sedež premeščen v mesto Marquette. — Vsled neznanskih dušnih in telesnih naporov je Baraga začel pešati. L. 1866. ga je na drugem nacionalnem cerkvenem zboru severno-ameriških škofov precej nevarno zadel mrtvoud. Ko je nekoliko okreval, se je vrnil v svojo škofijo, kjer je še poldrugo leto bolehal. L. 1868., na praznik presv. Imena Jezusovega, je izročil svojo sveto dušo Stvarniku, čigar časti in slavi je posvetil celo življenje.

Dr. Ignacij Knoblehar — Abuna Soliman. Naš svetovnoznani misijonar je bil rojen 6. julija 1819 v Škocijanu pri Mokronogu. Po končanih srednješolskih študijah je leta 1839. vstopil v bogoslovje v Ljubljani. Leta 1841. je pa kot bogoslovec šel v Rim, da bi se na Propagandi pripravil za misijonarja. A v Propagando sprva ni bil sprejet. Nastopili so vsled tega za Knobleharja hudi dnevi pomanjkanja; vendar ni obupal, temveč se je pridno pripravljaj za svoj vzvišeni stan. Leta 1843. je končno le dosegel sprejem v Propagando. Tu je leta 1845. prejel mašniško posvečenje. V afrikanski misijon je dospel leta 1848. Začetek misijonskega delovanja je bil žalosten. Apostolski vikar se je vsled nezdravega podnebja takoj vrnil v Evropo. Svoje pravice je podelil Poljaku P. Ryllo, ki je kmalu na to umrl. Pred smrtjo je svojo oblast izročil Knobleharju. Knoblehar je sezidal v Hartumu borno kapelico in misijonsko hišo, kamor je sprejel nekaj odkupljenih črnih otrok. Leta

1850. je prišel v domovino, da dobi za svoj misijon sodelavcev in podpore. Dosegel je tudi, da je cesar sprejel misijon v svoje varstvo. Šel je tudi v Rim poročat sv. očetu o novem misijonu. Ko je prišel v Rim, je zvedel, da je Propaganda sklenila misijon opustiti. Le s težavo je Knoblehar dosegel, da Propaganda svojega sklepa ni izvršila. S častjo provikarja se je potem Knoblehar z bogatimi darovi in več slovenskimi duhovniki vrnil v Afriko, kjer je kljub mnogim težavam in nesrečam juna-

ško deloval do leta 1857. To leto je pa nevarno zbolel. Da bi si okrepčal slabo zdravje in uredil več misijskih zadev, je sklenil iti v Rim. Na poti je pa v Neapolju 12. aprila 1858 umrl. Knoblehar se je sicer trudil malo let, a storil je veliko. Velik je bil naš rojak, po odločnosti mu je težko najti enakega. »Njegov spomin ne bo zginil in po njegovem imenu se bo povpraševalo od roda do roda.« (Besede na napisu na Knobleharjevem spomeniku v cerkvi v Škocijanu.)

Čas spreobrnjenja poganov je tu!

Od 1700 milijonov ljudi je še vedno okrog 900 milijonov, ki Kristusa ne molijo, ki tavajo še v »smrtni senci«.

Kdaj bo prišla ura njih odrešenja? Može, ki poznajo tok časa, pravijo, da sedaj vladajo podobne razmere, kakor ob rojstvu Kristusovem. Z drugo besedo se to pravi, da je prišla ura spreobrnjenja za poganski svet.

Odrešenik sveta Jezus Kristus se je rodil pred 1917. leti, toda k posameznim narodom pride ob svojem času. Kakor solnce, ki zjutraj vzhaja, ne razlije svoje čarobne svetlobe kar naenkrat čez ves svet, ampak prežene temo po la g o m a , tako da naposled zasijev vsej svoji čarobnosti, tako tudi Jezus Kristus, Luč sveta, polagoma preganja pogansko temo, dokler ne bo zasvetil vsem narodom. Kristus sam je rekel, da ne bo prej konca sveta, dokler se ne bo oznanjeval evangelij vsem narodom zemlje. (Mt. 24, 14. Mk. 13, 10. Rim. 11, 25.)

Zgodovina nam pove, da je v prvih štirih stoletjih prišel k rimskemu in grškemu narodu, v srednjem veku k nemškemu in slovanskim narodom. V sedanjih dneh je pa Zvezda betlehemska zasijala ostalim poganskim ljudstvom.

Božja pota so čudovita. Ko se je Gospod odpravljal nazaj k svojemu Očetu, so ga apostoli vprašali, kdaj bo prišlo njegovo kraljestvo. Odgovoril jim je: »Vam

ne gre vedeti ne časa, ne ure, ki jo je Oče določil.« (Dej. apost. 17.) Ko bi Gospoda vprašali, »kdaj bo razširil svoje kraljestvo nad ves svet«, ki skoro gotovo podobno odgovoril. Vendar to vprašanje vsaj približno lahko rešimo na podlagi zgodovine.

Ako pregledujemo zgodovino katoliške Cerkve, vidimo gotova znamenja, po katerih spoznamo, da hoče Gospod priti h kakemu ljudstvu. Ta znamenja so: 1. da se poganska dežela odpre krščanskim narodom; 2. da pogani sami kažejo neko hrepenenje po odrešenju; 3. da je med krščanskimi narodi živahno zanimanje za sv. misijone; 4. da imajo misijonarji velike uspehe.

Vse to se pa dogaja ravno v sedanjih časih. Poglejmo!

1. Ves svet je že preiskan. Vse dežele sveta so poznane. Železnice, parniki, telegraf, telefon, vse te iznajdbe so zbližale vse pokrajine zemlje. Kamor je pred sto leti rabil potnik več mesecev, se pripelje sedaj v nekaterih dneh. Vse to pa služi tudi razširjenju kraljestva božjega na zemlji. Po sedanji strašni vojski se bodo narodi še veliko bolj približali drug drugemu. Mednarodnost bo stopila v ospredje, kar bo le v korist sv. misijonom.

2. Pogani kažejo hrepenenje po Odrešeniku. Njih stari bogovi jih več ne zadovoljujejo, zato iščejo resnice, a ta je le

v katoliški Cerkvi. Kakor poročajo misijonska poročila, prihajajo v nekaterih misijonskih deželah pogani kar v celih množicah k misijonarjem in prosijo za sprejem v katoliško Cerkve.

Leta 1890. so v okolici Tutikorina (Južna Indija) cele množice prestopile v krščanstvo. Februarja 1891. je pisal neki pater, da mora zidati 12 kapelic, v juniju jih je imel že dvajset. »Strašim se,« piše v novembru istega leta, »nad delom, ki se mi odpira.« Od vseh strani so prihajale prošnje za katehiste. Leta 1901. je poročal neki predstojnik: »Vsi misijonarji sporočajo, da se množe spreobrnitve. Samo tukaj se pripravlja 600 poganov na sv. krst. Vsi so prišli kar sami od sebe in prosili za sprejem.« Da, kar cele pokrajine bi se pokristjanile, ako bi ne bilo tolikega pomanjkanja misijonarjev in denarja. »Kako lahko bi bilo v tej deželi mnogo duš rešiti, ako bi ne primanjkovalo sredstev za šole, učitelje, katehiste in cerkve.« (Kat. misijoni 1910/1911, str. 212.) Nadškof iz Madrasa toži, da ne more poklicati misijonarjev iz Evrope, ker nima denarja za vožnjo.

Iz Mangalora je pisal misijonar koncem l. 1912: »Gibanje za krščanstvo raste z vsakim dnem. Od zgodnjega jutra do poznega večera ni prazna pot na hribeček, na katerem stoji moja kapela in moje stanovanje. Vedno prihajajo ljudje k pokuku. Dve veliki kočī sem sezidal... Vedno sta polni mož in žena z otroki, mladih in starih... Ako ne izostanejo podpora, lahko še stotine prejmo sv. krst.«

3. Zanimanje za sv. misijone je v zadnjih letih zelo naraslo po vseh evropskih deželah. Posebno Nemci so zelo živahni pri misijonskem delu. Na tisoče evropskih duhovnikov, misijonskih bratov in sester, je odšlo v sv. misijone. Ves poganski svet je razdeljen na 80 misijonskih središč, v katerih deluje 26 cerkvenih redov in družb. Pred vojsko so šteli do 36.000 misijonskih duhovnikov in pomočnikov.

Doma živahno delujejo razna misijonska društva. Lijonsko društvo za razširja-

nje sv. vere je leta 1912, nabralo 8,051.575 frankov, Dejanje sv. Detinstva pa 4 milijone. — Tudi pri nas na Slovenskem se je že med vojsko poživila misijonska misel. Ustanovila se je splošna slovenska misijonska centrala »Misijonska zveza«, ki se je razširila po vseh slovenskih in hrvatskih deželah. Poseben odsek je Misijonska mašna družba. Stalni udje plačajo enkrat za vselej 10 kron, letni pa 1 krono ter enkratno vpisnino 20 vinarjev. Za to se za ude opravi vsak dan ena sv. maša ter ob gotovih dneh še posebej. Ves odvišni denar se porabi za sv. misijone. (Kdor želi kakega pojasnila ali kdor hoče pristopiti kot član ali sploh kaj darovati za sv. misijone, naj se obrne na naslov: Misijonska zveza, Trg Tabor št. 12, Ljubljana.)

Razen »Misijonske zveze« imamo pri nas še ta-le misijonska društva: Apostolstvo sv. Cirila in Metoda, Klatverjeva družba, Dejanje sv. Detinstva, frančiškanski in kapucinski misijoni, Armada sv. križa itd.

4. Uspehi misijonskega delovanja so veliki. Vera Kristusova se oznanjuje po vseh pokrajinah zemlje. Nekaj dokazov:

Sv. oče Pij X. je ustanovil v prvih 9. letih svojega papeževanja 65 novih misijonov, apostolskih prefektur in vikarijatov.

V Afriki štejejo nad 1,100.000 izpreobrnjenih poganov in nad 575.000 kutehumenov. Vseh misijonskih postaj je nad 4000, misijonskih šol do 4000, sirotišnic do 1000.

V Indiji je katoličanov 268.425, cerkva nad 6000, šol nad 4000. Na Kitajskem je 1,400.000 katoličanov in nad 45.000 kutehumenov. Tudi v Oceaniji je število katoličanov močno poskočilo.

Največje, najimenitnejše in najzasluženejše delo je delo za zveličanje duš, in to je ravno misijonsko delo. Zato posvetimo misijonom več moči in sredstev. Ponesimo vero Kristusovo med pagane.

M.

Zapuščina šestletne Rozike.

Prejeli smo od pospeševalke M. T. s Primorskega sledeče:

»Sporočam Vam, da mi je v Gospodu zaspala moja hčerka Rozalija, ki je imela šele 6 let in 2 mesca. Kakor otroci že ponavadi spravljajo in hranijo marsikak vinarček, tako je imela tudi moja Rozika prihranjenih 31 kron. Drugam obrniti ta denar se mi ni zdelo, da bi bilo prav. Pošiljam ga torej Vam za Misijonsko zvezo.« Tako pospeševalka.

Pač nenavadna zapuščina takò malega otroka! Rozika gotovo ni mislila, da zbira vinarje za misijone, t. j. za razširjanje kraljestva božjega na zemlji; tudi posebne oporoke v ta namen ni napravila. Toda zdaj v nebesih mima gotovo nič proti temu, da se je njena zapuščina namenila misijonom; nasprotno, ravno to jo posebno veseli, ker zdaj prav spozna, da bi s trudom prihranjenih vinarjev ne mogla v boljše namene darovati; kajti med bogoljubnimi deli najbogoljubnejše je z Bogom sodelovati za blagor neumrjočih duš!

Mala Rozika sicer še ni ničesar vedela o misijonih, a prepričani smo, da če bi živela, bi ji njena mati kot goreča pospeševalka Misijonske zveze vcepila v srce zanimanje za misijone. Da, vsaka slovenska mati naj bi bila pospeševalka slovenske Misijonske zveze najprej med svo-

jimi otroci; takorekoč z otroško hrano naj bi jim skušala vlitati misijonsko misel v dušo. — Kadar tvoj Janezek prosi denarja za sladkor ali nepotrebne igrače, pripoveduj mu, da živi daleč onstran morja mnogo otrok, ki milega Jezusa ne poznajo, nikdar nimajo blažene sreče prejeti sv. obhajila, o svetih nebesih in angelcih božjih ničesar ne vedo. Pouči otroka, da tem dušnim sirotam tudi on lahko pomaga. V ta namen naj si odreče nekaj bonbončkov in igračič, vinarje naj pa vrže v »misijonsko pušico«, ki si mu jo v ta namen kupila.

Že vsota sama, ki si jo nabere otrok, bo morda dejansko pospešila misijonsko delo, toda mnogo večjega pomena pa je misijonsko zanimanje, ki se je na ta način vzbudilo v otrokovi duši. Če se namreč misijonska misel že zgodaj v otroku vzbudi in ukorenini, se bo tudi z leti vedno bolj krepila in prevzemala otrokovo mišljenje in končno bo v misijonskem pospeševanju in delovanju donesla stoterin in tisočeren sad. Še več. Ravno iz misijonske misli, ki jo je mati, prijateljica misijonov, vcepila v otrokovo srce, utegne čestokrat dozoreti tudi odločitev za — misijonski poklic! Ali ne bi bil tedaj materin trud že na tem svetu tisočero poplačan?

Naročite si Misijonski koledar!

Misijonski koledar bo prinesel opisane vse slovenske misijonarje, kolikor jih poznamo. Prinesel bo tudi 12 slik misijonarjev, kolikor jih je bilo le mogoče dobiti. Razen tega mnogo drugega zanimivega berila in lepih slik. — Izšel bo nekako ob istem času, kakor tale »Bogoljub«, t. j. okoli Novega leta. Dobili ga boste lahko ali v Katoliški bukvarni ali v Ničmanovi prodajalni ali v Dobrodelni pisarni ali pri Jezusovem Srcu.

Cene danes (15. decembra) še ne moremo povedati, ko še ni izdelan. Čisti skupek se bo ves porabil za misijone. — Tiskanega je 10.000 izvodov. Z ozirom na to, da ste Slovenci pokazali tako veliko

zanimanje za misijone, smo ga dali tako veliko tiskati. Prosimo pa pospeševalce misijonskega dela, da ga bodo pridno razpečavali, da ne bo obležal nerazprodan. Vsebinska ima trajno vrednost, ne samo za eno leto.

Misijonski praznik.

Praznik »Misijonske zveze« je praznik sv. Treh Kraljev, ki so bili izmed poganov prvi poklicani k luči sv. vere. V Ljubljani bo ta dan ob 5. zvečer misijonska pobožnost v nunski cerkvi. Verni Ljubljanci, pridite zraven! Povabite tudi druge, ki tega ne vedo! — Tudi po drugih krajih bi bilo prav, da bi se ta dan spominjali misijonov. Misijonska misel naj se širi!

kako drugo dobro delo; e) udom družbe živega rožnega venca; f) udom bratovščine za duše v vica; g) udom družbe krščanskih družin; h) udom bratovščine presv. Srca Jezusovega; i) tretjerednikom in vesoljna odveza. — Udom rožnovenske bratovščine trije popolni odpustki: 1. če v bratovski kapeli molijo po namenu sv. očeta; 2. če so pri mesečni procesiji; 3. če v bratovski cerkvi nekaj časa pobožno molijo pred izpostavljenim sv. Rešnjim Telesom.

16. Sreda. Sv. Berard in tovariši. Popolni odpustek tretjerednikom kakor 1. dan.

20. Nedelja, druga po razglasenju Gospodovem. Kjer se danes (n. pr. v ljubljanski škofiji) obhaja zunanja slovesnost praznika presv. Imena Jezusovega, se dobi danes ali v osmini odpustek, ki je naveden za 2. dan tega mesca.

23. Sreda. Marijina zaroka. Popolni odpustek udom družbe krščanskih družin.

25. Petek. Spreobrnjenje sv. Pavla. Popolni odpustek: a) udom bratovščine preč. Srca Marijinega; b) tretjerednikom; istim tudi vesoljna odveza, ker je petek pred septuagesimo.

27. Nedelja, zadnja v mescu. Sv. Družina. Popolni odpustek: a) vsen., ki trikrat na teden skupno molijo sv. rožni venec; b) udom družbe krščanskih družin, kjer se danes ponovi posvetitev sv. Družini.

30. Sreda. Sv. Hijacinta. Popolni odpustek tretjerednikom kakor 1. dan.

31. Četrtek. Sv. Ludovika. Popolni odpustek tretjerednikom kakor 1. dan.

Darovi.

Za »Dobrodelnost«: Neimenovan, kmetijska šola na Grmu, 5.30 K; Perko Polona, Češnjica, 10 K; dr. Josip Marinko, vpok. prof., Preska, 10 K; Jeraša Janez, Dovje, 5 K; Ana Prodnik, Solčava, 10 kron.

Za oslepele vojake: Zagorjan Anton, Zagorica, 10 K; uradništvo »Žitnoprometnega zavoda«, 340 K; Slovensko katoliško izobraževalno društvo, Središče, 107 K; Delavski zastopnik za mezdne in pritožne komisije v Ljubljani, 12 K; uradništvo »Gospodarske zveze« v Ljubljani 185 K; Neimenovana, po g. Jegličevi, 3 K; Neimenovani 2 K.

Za invalide: Anton Krejči, Ljubljana, 40 kron; Neimenovani 40 kron.

Za »Misijonsko zvezo«: Marija Kočevar, Skrovnik, 250 K; Jožef Kočevar, Mekinje, 20 kron; iz zapuščine umrlega gospoda Franc Onušič po č. g. dekanu msgr. Mihaelu Arko, Idrija, 1000 kron; družina Čotič iz Vrha pri

Gorici, 7 K; Tereziija Rozman, Zagradec, 200 kron; mladeniška Marijina družba v Selcih, 200 K; Emilija Havlič, Schönkirchen, 60 K; Jožefa Havlič, Schönkirchen, 60 K; Marjeta Tušar, Jageršča, 36 K; dekliska Marijina družba v Višnjigori, 80 K; Špacapan Albin, 20 K; Jeraša Janez, Dovje, 5 K; Rok Klemenše, posestnik v Solčavi, 100 K; iz Središča po č. g. kaplanu P. Remigiju Jereb: Julijana Dogša, 10 K; Marija Dogša, 10 K; Matevž Kolarič, 10 K; več darovalcev skupaj 27 K; za † Fr. Poločnika iz Gomilkega, 10 K; Frančiška Potočnik, Gomilsko, 10 K; Marija Matjašič, Rotenau, Štajersko, 10.20 K; Verona Matjašič, Rotenau, Štajersko, 10.20 K; za † Valentina Strgar iz Savice na Gorenjskem 10.20 K.

Za štajerski sklad za vdove in sirote: Katoliško izobraževalno društvo, Sv. Pavel pri Preboldu, 43 kron.

Za Kruh sv. Antona: Vincencij Jauh, 2 kroni; Neimenovana iz Šmihela pri Pliberku, 20 K; Neimenovana iz Središča, 5 K; Elizabeta Kanič iz Središča, 10 K; Marija Tratnik, Ormož, 3 K; od več oseb v Idriji nabrano po Ani Sedej, 12.30 K; Jož. Jamnik, Štajngrob, Dolenjsko, 20 K; M. Zup, Prebač, 6 K.

Za Bosno: Ana Štik, št. Janž, Koroško, 12 kron.

Za najpotrebnejše misijone: Neimenovana iz št. Ruperta nad Laškim 5 kron.

Za kitajske misijone: Ivana Rus, Drenovgrič 14.71 K.

Za misijone v Aziji: Ign. Fabijanič, Križevci, Štajersko, 5 kron.

Za balkanske misijone: Ign. Fabijanič, Križevci, 5 kron.

Za bolgarske misijone: Marijina družba, Brežice ob Savi, 41.30 K.

Za cerkev na Sv. gori: Franc Pisk, Sv. Duh, Gorenjsko, 100 kron; Jeraša Janez, postajni mojster, Dovje, 5 kron.

Za cerkev na Kostanjevici pri Gorici: Fr. Pisk, Sv. Duh, 20 kron.

Za Armado sv. Križa: dr. Matija Lavrenčič, okrajni zdravnik v Podgradu, Istra, 7 K; Andrej Mandl, Pliberk, 1.40 K.

Za poganke misijone: Likozar Franca, Voklo pri Kranju, 30 K 30 vin.

Za misijone: Neimenovana, 20 K; č. g. Viktor Švigelj, Bloke, 9 K; č. g. Janez Gnidoec, rektor zavoda Sv. Stanislava, 44.20 K; Ivana Illovar, 5 K; Neimenovana oseba po č. g. Tomažu Rožniku, župniku v Dobrniču 1318 kron; Marija Pavlin, Potok pri Kamniku, 200 kron, Marijina družba, Sv. Florijan ob Boču, 44 kron.

Za »Krekov dom: Vrhovec Ivan, uradnik »Gospodarske zveze«, 100 K; gospa Jegličeva, Ljubljana, 50 K; Neimenovana iz Ljubljane, 50 kron.

Dobri brivski in lasestrižni aparati

Ia britev iz srebro-jekla K 350, 4, 5; varnostni brivski aparati, poniklani K 3, 5, zn. »Perlekt« s 6 rezili K 16, 20; dvorez. res. rezila tucat K 5, 6. Ia lasestrižni aparati K 11, 12. Zamena dovoljena ali denar nazaj. Pošilja po povzetju ali predplačilu c. in kr. dvorni založnik **JAN KONRAD**, izvozna trdka, Brūx št. 1753, Češko.

8 vinarjev

(za 1 dopisnico) Vas stane moj glavni cenik, ki se Vam dopošlje — na zahtevo brezplačno. —

Prva tovarna ur JAN KONRAD,
c. in kr. dvor. založnik Brūx št. 1556 (Češko.)

Nikel ali jeklene ure na sidro K 3—, 7—, 8—. Vojno-spominske nikeln. ali jeklene ure K 11—, K 2—; armadne radij. ure iz niklja ali jekla K 12—. Msiyne srebrne Roskopf remont. ure s sidrom K 19— K 20—. Budilke, stenske in ure na stojalo v veliki izbiri po nizkih cenah. 3letno pismeno jamstvo. Pošilja po povzetju. Zamena dovoljena ali denar nazaj.

Paramente

cerkveno orodje, celotne cerkvene
oprave itd.

dobavlja najcenejše

JOSIP VEND, specialna trgovina,
Gabl ob Orlicih, Češko.

500
kron

2977

Vam plačam, ako Va-
ših kurjih očes, bra-
davic in trde kože,
tekem 3 dni s korenino,
brez bolečin ne odpravi

Ria-Balsam. Cena lončku z
jamstvenim pis-
mom K 2-75, 3 lončki K 5-50, 6 lončkov K 8-50.
Stotine zahvalnic in priznalic. — **KEMENY,**
Kaschau (Kassa) I., poštni predal 12/668, Ogrsko.

Ljudska posojilnica

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

v Ljubljani, v lastnem domu Miklošičeva cesta št. 6, za frančiškan-
sko cerkvijo sprejema hranilne vloge vsak delavnik dopoldne od
8—1 in jih obrestuje po

4 1/4 %

brez odbitka rentnega davka, katerega plačuje zavod sam za svoje
vložnike, tako, da dobe le-ti od vsakih 100 kron čistih 4 krone
25 vinarjev na leto.

Vloge v „Ljudski posojilnici“ so popolnoma varno naložene,
ker posojilnica daje denar na varna posestva na deželi in v mestih.

„Ljudska posojilnica“ sprejema vloge tudi po pošti in daje za
njih vplačilo na razpolago pošne položnice. Sprejema tudi vloge
na tekoči račun ter daje svojim zadružnikom posojila proti vknjižbi
z amortizacijo ali brez nje, na osebni kredit (proti poroštvu) in
zastavi vrednostnih papirjev. Menice se eskomptujejo najboljše.

Rezervni zakladi znašajo okroglo en milijon kron.

Stanje hranilnih vlog je bilo koncem 1. 1916 okroglo 26 milijo-
nov kron.